

MAGYAR BANYASZLAP

THE LEADING HUNGARIAN NEWSPAPER OF THE
COAL FIELDS ALL OVER THE UNITED STATES

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL REACHES
THE HOMES OF ALL THE HUNGARIAN MINERS

VOLUME 41. ÉVFOLYAM.

DETROIT, MICHIGAN -- PITTSBURGH, PA.

1954 december 23.

51

NUMBER 26. SZAM.

**Boldog új élet
kívánok
kedves barátainknak, a
MAGYAR BANYASZLAP
minden olvasójának**
FAY FISHER ANDOR

Pennsylvaniai olvasóink figyelmébe

Ezekben a sorokban egy rendkívül fontos ügyben kell felhívniuk pennsylvaniai olvasóink figyelmét.

Pennsylvania államban a munkátlanok segélye alap — az 1954 év nagy megterhelése folytán — kimerülően van. December 2-ikán az alapon már csak 402 millió dollár volt, ami nagyon alacsony összeg — ha tekintetbe vesszük, hogy ebben az államban — sajnos a munkátlanok száma nem csökken, de emelkedik — különösen a bányászok körében, akik újabban is csapatostól veszítik el munkájukat új gépek beállítása következtében.

Az állam törvénye szerint ha a munkátlanok segélye alap annyira lesz, hogy az nem teszi ki az utolsó hónapban kifizetett összeg másfélszeresét — akkor a munkátlanok segélyt 30 dollárról 20 dollárra, a segély nyújtását pedig 26 hétről 20 hétre kell leszállítani.

És mert mi nem hallgatjuk el olvasóink elől a kellemetlen híreket sem, mi azt akarjuk immár negyvenegyedik éve, hogy a magyar bányászok mindig tisztában legyenek helyzetükkel — meg kell mondanunk, hogy sajnos Pennsylvania államban közel vagyunk a munkátlanok segély leszállításához, a segély nyújtás idejének korlátozásához.

Pennsylvania államban december 2-ig 1954-ben már 244 millió dollárt fizettek ki munkátlanok segélyre. Ma pedig heti négy millió dollárnyi segélyt osztanak ki, az év végéig tehát 265 millió dollárt adnak ki. Ennek másfélszerese 397 1/2 millió dollár — láthatjuk, hogy bizony sajnos nagy a veszély a leszállításra.

Hiram G. Andrew demokrata állami képviselő a múlt héten nyilatkozatot adott ki és azt mondta: nem szabad Pennsylvania államban bekövetkezni a munkátlanok segély és a nyújtási idő leszállításának — és a törvényhozásnak feltételül meg kell változtatni a ma fennálló törvényt — és alapot kell találni, amiből fizetni tudnák a mai heti 30 dollár segélyt változatlanul 26 hétig.

Mr. Andrews azt reméli, hogy ebben a kérdésben nem lesz pártpolitika, hogy a republikánus állami törvényhozók is érezni fogják a kérdés rendkívüli fontosságát és összefognak a demokratakkal a törvény módosításért.

Mr. Andrews azt is mondta, hogy különféle szervezeteket is felsorakoztatnak a mai munkátlanok segély megtartása érdekében, aláírásokat is gyűjtenek ehhez. Ezekben a sorokban mi arra kérjük pennsylvaniai olvasóinkat, hogy ha felkeresik őket ebben az ügyben aláírásért, feltétlenül csatlakozzanak az aláírókhoz.

Ezenkívül, ha kerületük állami törvényhozói ebben az ügyben más feladat vállalását is kérik — azt is adják meg a legjobb akarattal.

En tudom, hogy olvasóinknak tekintélyes része már nyugodt, őket a kérdés nem érinti. De érintheti családtagjaikat — akik esetleg ma még dolgoznak, de nem lehetnek biztosak abban — hogy munkájuk meddig tart.

És ha közérdekű munkáról van szó — és a munkátlanok segély kérdése aztán igazán az — hogy vélem senkinek sem szabad kihuzni magát a mai időkben — még akkor se, ha az közvetlenül nem is érint bennünket.

En hittel hiszem, hogy pennsylvaniai olvasóink eleget tesznek felhívásomnak, amikor náluk valaki megjelenik majd aláírásért.

Különben union local gyűléseiken is szőnyegre fog ez a kérdés kerülni, de illetékes helyről felkérlek, hogy magyar nyelven tájékoztassam olvasóinkat e fontos kérdésről.

West Virginia államban 64 bányát lezártak — mert nem tartották be a törvényt

West Virginia állam új bányahivatal vezetője dicséretes módon igyekszik a bányászok biztonsága érdekében a bányatörvényeket betartatni.

Hivatalos jelentést adott ki arról, hogy októberben 64 bányát zártatott le, mert a bányászok életét ott veszedelemben hitte.

Mr. King rámutatott, hogy

Oktober óta a lezárt bányák

Testvéreim, beszéljessünk . . .

Testvérek, akik e sorokat olvassák, bevalom előre ez az írás nagyon szomorú lesz. Nagyon busan, nagyon nehéz szívvel írtam írógépemhez, hogy ezeket a gondolatokat papírra vessem.

Karácsony a Szeretet megtestesülésének ünnepe, örömműnnp és mi tagadva az idén én nagyon is busan várom azt.

Szomorúan, busan — mert én tudom, hogy nagyon sok testvérünk így várja ezt. Szomorúan és busan — mert nincsen munka, nincsen kereset, mert már a munkátlanok segélyt se kapják, a háború alatt megtagadott, költségüket meg már régen pénzre tették. Felélték a tartalékot — és most kétségbeeséssel néznek a holnap: az ünnep elé.

December 12-ikén vasárnap Morgantownban voltam, az ottani magyar református nőegylet 30 éves fennállásának jubileumi ünnepét. Értelmes, minden szavukban megbízható magyar bányászokkal beszélgettem. A ma kérdéséről: a munkáról, a kenyérről. Erdeklődtem náluk azoknak a bajtársaiknak sorsáról, akik nem olyan szerencsések mint ők, akik nem dolgozhatnak. Szívfájdító képet festettek helyzetükről. Azon a vidéken munkához jutni nem tudnak — másfelé is hiába költsékesnek, visszajárni reménytelenül és rémülten néznek a jövő elé.

S hogy másfelé se fonják kolbászzal a gátat, hogy ma amikor e sorokat papírra vettem az én szívem olyan nagyon nehéz, olyan nagyon szomorú annak egyik oka, az a hír is, amit Logan W. Va.-ból kaptam. Hogy ott karácsony napján egy derék, jószívű vendéglős 2000 munkanélkülinek és családtagjuknak készült ebédet adni a szent ünnepen — hogy legalább ezen a napon ne nélkülözzenek és olyan ételekhez jussanak — amilyenekben részük volt, míg dolgozhattak.

Arnold Lloydnek hívják azt a derék logani vendéglőst, aki gondolt a szerencsétlen munkátlanokra, akiknek szomorú karácsony lesz és aki elhatározta, hogy üzleteiben a Rainbow Grillben és a Colonial Roomban 2000 arra szorultnak ebédet fog a szent ünnepen kiszolgáltatni. De hozzá tette azt is: ha többre lenne szükség mint kétezer lélek számára — azokat is ki fogják szolgálni. A logani egyházak és más szervezetek szolgálatját Mr. Lloydnek a címetek a meghívókhoz, mert nyomtatott meghívókat küld karácsonyi üdvözléssel mindenkinek, akinek címét az egyházak és más szervek hozzájuttatták.

Az egyházaktól és más szervezetektől kérségséget az ételek elkészítéséhez és a kétezer személy kiszolgálásához, mert az ő saját személyzete nem győzné azt.

Amikor híre ment Mr. Lloyd minden elismerést megérdemlő akciójának azok a cégek, melyektől ő üzlete számára vásárol: már is ajánlottak természetbeni hozzájárulást gyönyörű terve kivételéhez.

Most szervezi meg azt is, hogy a szegény

munkátlan és arra szorult népeket az ebédre a bányatelepekről mint hozzák be Loganba — biztosak vagyunk benne, hogy ez a kitűnő ember ennek a módját is meg fogja találni.

Mr. Lloyd vendégeinek ellátására 15 db. 25 fontos pulykát, 20 sonkát, 500 csirkét szán, természetesen a hozzávaló egyéb éledelekkel, süteménnyel, kávéval, fagyalttal.

Mr. Lloyd előtt le a kalappal. A Magyar Bányászlap ezúton fejezi ki legnagyobb elismerését a nagyszerű cselekedetért.

S hogy még több okom legyen a szomorúságra, a bánat: a Jones and Laughlin acélgépgyártó cég ma jelentette be hivatalosan, hogy új év után a Vesta No. 4 és 5 és Shannpin bányáikból, Daisytown, Pa.-ba és Bobtownban, Pa.-ban jó pár száz embert letesznek a munkából — mert befejezték bányáik gépesítését és nem lesz annyi munkára szükségük, mint manapság.

És az "áldott szívű" vállalati vezető ezt a szomorú hírt nem tudták visszatartani karácsony utáni — azt most jelentették be, hogy egy izgalom legyen az érdeklődő bányászok ünnepe, mert hiszen nem tudják még, kik kerülnek ki a munkából és kik fogják szaporítani a munkátlanoknak azon a vidéken már nagyon is nagy táborát. Az acéltrustnak ugyanazon a tájon lévő Robena bányájában is hasonló sorsban lesz része egy csapat bányásznak.

És az egykori otthonunknak a szomszédságában, Williamson, W. Va. mellől New Campról a Norfolk & Western vasút bányájáról is azt a hírt kaptam, hogy azt lezárják — és nagyon kedves, szívemhez lekemhez nőtt barátaim jutnak ott a munkátlanok táborába — olyan korban, amikor sajnos ebben az országban nagyon nehéz az elhelyezkedés. Fehér fejjel, ötven körül korrall: alig kap ma valaki munkát ebben az országban.

Akik írásaimmal immár harmincegy éve olvassák, vagy akik személyesen ismernek, azok úgy érzem, elhiszik, hogy nagyon, de nagyon szomorúan várom én az ünnepeket — és nehezen fognak lecsúszni a falatok a torkomon — amikor tudom, hogy ebben a gazdag, áldott országban Logan, W. Va.-ban a déli szénmezők híres városában két ezer munkátlan bányásznak és családjaiknak alamizsna karácsonyi ebédet kell enniük.

Nem a bányabárok, akiknek a hasznát hajtják a bányászok ha dolgoznak, gondoltak azokra, akiket gépek beállításával azon a tájon is munkátlanokká tettek, hanem egy vendéglős — akiknek az üzletében nem sok bányász szokott megfordulni.

Baj, nagy baj ebben az országban, hogy 1954 karácsonyán Logan, W. Va.-ban két ezer munkátlan bányásznak és családjaiknak alamizsna karácsonyi ebédet kell enniük.

Fáy Fisher Andor.

Újabb keményszen bányákat zárnak le

A Philadelphia & Reading Coal Iron Company a múlt héten nyilatkozatot adott ki, melyben tudatták, hogy kénytelenek bányáik ügyében új vizsgálatot folytatni és még üzemből lévő bányáikból újabbakat lezárni — melyekből a mai szénárak mellett költséges a termelés.

Nem neveztek meg, mely bányákat helyezik üzemen kívül, az majd mint mondták a vizsgálatuk eredményétől függ.

Az utolsó két évben a társaság több mint fél tucat bányáját helyezte üzemen kívül, mert nem találnak piacot szénre, vagy mert némely bányából nagyon költséges a termelés.

TRENTONBAN, New Jersey a bíróság kimondta, hogy ha valaki egy rendőrlőnek enni ad s a ló megrugja, azért nem jár kártérítés, mert a baleset saját hibájából történt. Mrs. Lawrence Kelley ugyanis egy rendőrlőnek cukrot nyújtott az ebédre a cukrot s utána megrugta Mrs. Kelleyt, aki erre a rendőrséget kártérítésre perelte.

Gazdát cserélt a West Virginia Coal & Coke Co. három bányája

A Magyar Bányászlap megírta, hogy a West Virginia Coal & Coke Co. egyes birtokait áruba bocsátják.

Megirtuk azt is, hogy Nyugat-Kentuckyban volt strip bányájuktól már megváltak. A múlt héten hivatalos jelentést adtak ki arról, hogy az Omar, W. Va.-ban lévő hatalmas No. 5 és Stirrat, W. Va.-ban lévő No. 15 és No. 19 bányájukat eladták egy Richmond, Va.-ban lévő szén-nagykereskedő cégnek, mely a szénüket árusította. Omaron a No. 5 és Stirraton a No. 15 bányák üzemből vannak, a napi termelésük körülbelül 10,000 tonna, de a Stirraton a No. 19 bányája ezidőszerezt üzemben kívül van.

A bányákat átvevő Massey szénkereskedő cég új vállalatot alapított Omar Mining Co.-néven, 500,000 dollár alaptőke-

vel és e cég alatt vezetik majd a bányákat. A West Virginia Coal & Coke Co. azonban megtartja Logan megyében a Junior Mercantile Stores néven vezetett üzleteket és a szén szállító Ohio River Co.-t. A West Virginia Coal and Coke Co. az egykori Main Island Creek Coal Co. utóda. Valamikor több bányából is bányászott szén, részben meg költséges lenne a bányásztatás manapság. Az utolsó év nagyon rossz volt a West Virginia Coal & Coke Co.-ra.

Az új érdekeltégek nyilatkozata szerint igyekezni fognak a két üzemből lévő bányájuknak annyi rendeltést szerezni, hogy bányászainak heti öt napos munkát tudjanak biztosítani.

Három bányászt megölt a kőszakadas

A Truax-Traer Coal Mining Co. United, W. Va. bányájában Daniel Edward Cramer 31 éves és John M. King 34 éves bányászok szénük lelővőéhez tették meg az előkészületeket, mikor felettük a tető leszakadt és a sok kő eltemette őket.

Mikor bajtársaik kiásták őket a kő alól, King már halott volt, míg Cramer kórházba szállítás közben fejezte be életét.

Craigsville, W. Va.-ban a Richwood Sewell bányában is tető szakadt, itt Simon Lester Gardner 42 éves bajtárs vesztette életét. Özvegye és hat árvaja siratja.

Állítólag megszűnt a harc Észak West Virginiában

A Magyar Bányászlap olvasói előtt ismeretes az a harc, melyet a J. R. Maust érdekeltég ellen folytattak Észak West Virginiában a bányászok. Augustus 30-ika óta tartott az — és most a társaság nyilatkozatot adott ki, melyben tudatta, hogy a harc megszűnt, az emberek visszamentek munkába. A union viszont nem adott ki nyilatkozatot — így nem tudtuk megállapítani, hogy a társaság állítása mennyiben felel meg a valóságnak, Nem-e csak arról van szó, hogy egyes bányászok a harcot meguntán, visszamentek dolgozni.

A harcoknak — mint e lap olvasói tudják — egy áldozata is van, egy mozdonyvezető, aki a Cherry River Boom and Lumber Co. vasutján egy szén szállító vonatot vezetett. A munkát állítólag hétfőn, december 6-ikán vették fel a bányászok — és szerdán, 8-ikán a Baltimore & Ohio vasút hidját Fenwick, W. Va. közelében

dinamittal felrobbantották. A hidon keresztül kell haladni a vonatoknak, melyek a Maust érdekeltég bányáiból szén szállítanak.

Az állami rendőrség nem sokkal a robbanás után Thomas W. Bradley, Richwood, W. Va. bányászt letartóztatta, aki Mausték bányájában dolgozott, de nem vették őt vissza munkába. Három nappal később Harless Workman Fenwick, W. Va. bányászt is letartóztatták, állítólag segített volna Bradleynek a robbantásban. Nicholas megye börtönébe szállították őket és 10,000 dollárban szabták meg a biztosítékot, melynek letétele esetén a tárgyalásig szabadon lehetnek.

A ROMAN COLOSSEUM — a római cirkusz olyan nagy volt, hogy abban 50,000 egyének volt ülőhelye. A cirkusz romjai ma is láthatók.

Zúgjak, zúgjak, karácsonyi harangok!

Hirdessétek az örömhírt, hogy a Megváltó megszületett! Hirdessétek dicsőségét Istennek! Hirdessétek békességet a földön a jóakaratu embereknek!

De ünnepi zugásokkal rázzátok fel az alvó lelkiismereteket is, — rázzátok fel a közönyös szíveket, — döntsétek le az ember és ember közötti válaszfalakat, — harsogjatok túl a turáni átkot, — hogy mégha másutt a földön nincs is még békesség, ebben a házában

TESTVÉRE LEGYEN MAGYAR A MAGYARNAK!

Hirdessétek a Szeretet Istenének akaratát: hogy testvérré találjon egymásban a régi és új amerikas, — hogy testvére legyen egymásnak a testi és szellemi munkás, — hogy testvér legyen minden valós követője, — hogy

TESTVÉRE LEGYEN MAGYAR A MAGYARNAK!

Boldog magyar karácsonyt adjon a Mindenható Isten minden amerikai magyarnak!

Verhovay Fraternal Insurance Association

436 FOURTH AVENUE — PITTSBURGH 19, PA.
VERHOVAY BLDG.
1886. 1954.

V É G R E !

E lap olvasói tudják, hogy Washingtonban mindig tagadták, hogy ebben az országban, a gazdasági életben bajok vannak, minek következtében milliók tétlenek, keresétnélküliek. Nemcsak tagadták a munkanélküliséget — de új és új módon igyekeztek elhíttetni az ország népével, hogy itt minden jól megy és kitalált mesének bélyegezték a munkanélküliek millióiról szóló híreket.

Különösen tették ezt Labor Day után, amikor a novemberi választási kampány kezdetét vette. Akkoriban lapokban, rádióban, televízióban egyébbel sem találkozunk, mint Washingtonból sugalmazott nagyszerű gazdasági hírekkel. Talán e lap olvasói arra is emlékeznek, hogy iparfejedelmek, acélvállalatok vezetői, automobil gyárak vezérmerei, nagy bankok és biztosító társaságok vezetői milyen rózsásra festették a jövőnket.

November első keddjé elmult — a nép nem hitte el a

sok jó hírt, nem adott többséget 1954-ben a nagytőke pártjának a törvényhozás két házában.

Most aztán — úgy látjuk — ime már Washington is más szemüvegen keresztül nézi az ország gazdasági helyzetét, a munkanélküliség kérdését.

A kormány ezt a kérdést Mitchell munkügyi miniszterre osztotta, aki Eisenhower elnök megbízásából levelet írt a 48 állam kormányzójának és abban olyan dolgokat írt be, — amit eddig kereken tagadtak.

Elsőnek is azt, hogy milliók vannak munkátlanul, — akik között már 1,300,000 olyan van, akik megkapták az államuk törvénye szerinti munkátlansági segélyt és most már semmi bevételük nincsen.

Mitchell arra kérte a levélben Eisenhower elnök megbízásából a kormányzókat, hogy 1955-ben hozassanak államuk törvényhozásával új törvényeket munkátlansági segélyről. Adják a munkátlansági segélyt ne csak 26 hétre, de lényegesen hosszabb időre és az adandó összeget ne szabják meg, hanem a törvény írja elő, hogy a munkátlan lett munkás utolsó keresetének felét adják neki, mert amit ma az államok adnak a mai árak mellett kevés arra, hogy abból egy családot élhessen.

Hogy a kormányzók mennyire szíveleik meg Eisenhower elnök Mitchell munkügyi miniszter útján küldött kérését, azt majd akkor látjuk meg, ha az egyes államok törvényhozásai üléseznek.

MILTON SMITH

225 WEST 109th STREET,
NEW YORK 25, NEW YORK

AZ OSZTRAK VALASZTÁSOKON, az ausztriai szovjet zónában, a kommunista párt a szavazatoknak csak 5 százalékat nyerte el.

Az anyaföld hősei

Írta: TERESCSÉNYI GYÖRGY

(Folytatás.)

Altató mély csend van... egy csillag hull keresztül az égen... de az is olyan gyenge, pókhalófinom vonolat ir a lilaszín bányonyra... távol ámosan vakognak az ebek... alszik a falu...

Lomha mozdulással szitálja az ég, az aláhulló percek... Velér lehunyja szemét és átadja magát a félálomba ringatózó álmodozásnak...

— Most kérte meg a kezét... Ők hozzájárulnak, hogyne járulnának hozzá, hiszen lőknék már lifelé örömet... Na jól van, most már megszabadulnak tőle... Ő is. Néhány nap múlva asszony lesz és elkezdődik a másik élet, az igazi élet, a sirig tartó élet annak az embernek oldalán... Hát hiszen szereti őt nagyon, ragaszkodik hozzá, néha fél is tőle. Komor horgadásaitól, kifakadó keserűségeitől... Ugyanekkor mindig hatalmába ejti a férfiember gátakat tépő, féktelen ereje, vadsága és mindenre elszántsága... Ugyan milyen élete lesz mellette? Mert, lám, hogy lebagyadt a csúttán is, amikor ott, a bodzafal alatt megállította őt áradozásában... Különös teremtmény is a férfiember... Ha nem látja teljesülni merész álmait, mindjárt összeesik, elcsügged... Hát jó... hát nem tudja felépíteni azt a tanyát a megfővő pénzből... Hogy pallérral és téglalából nem, az már bizonyos... De miért mindjárt a kétségbeesés? Ő sem tudja, hogyan és mikép lesz a holnap? De azt érz, hogy lennie kell! És ez elől nincs kitérés!... Elébe kell menni szépen és átadni rajta... Minden dolog, minden emberi cselekedet egy kicsikét olyan, mint amikor életet hoz világra az asszony. Tudni tudja mindegyik, hogy milyen nagy kin az... Szörnyűség rá is gondolni... Tehát nem szabad rágonodni!... Elébe kelle menni nyugodtan... és egyszerűen csak kész... Így van ez azzal a tanyával is... Borzasztó rágonodni, hogyan is csinálják meg ők ketten a lehetetlent... Mindegy... csak rá kell szánni magát az embernek, teljes szívével, vakon... Akkor biztosan sikerülni fog az!

Igy álmodozott Valér a fatönkön, amikor fülbe hatott a szolítás. A néje hívta, a Piros:

— Valérka, szívem... hol vagy?
— Itt vagyok...
— Gyere csak gyorsan.

Átfutott az udvaron és megállott előttük. Azok, úgy látszik, sok minden elintézhettek már, mert a néje átölelte és magához szorítva, meleg asszonyi részvétellel csókolt meg mind a két orcáját.

— Kis hugom, szegény...
De az ura véget vetett a felesleges érzékenykedésnek.

— Eredj már, nézd csak... Asszony lesz, aztán kész... Na ülj csak le szépen és hallgasd, hogy mit végeztünk...

Azzal elmondta, hogy ez a becsületes földmivelő legény feleségül kérte tőlük őt. Ők beleegyeztek. Ha már így van a dolog, akkor annál jobb, minél hamarabb nyelbeitnek mindent. Holnap már bemehetnek az anyakönyvvévezetőhöz és összeesküdhetnek polgári módra. A templom várhat, a jó Isten ugyanis kezében tartja az emberek szeit... Ők odakölszönik nekik a nagyobbik igásszekeret, egy ekét, fűrészt,

baltát, számszámokat... A házat ki lehet verni vályogból is ingyen. András hadviselő ember... olyan dekkungokat épített ő messze idegen országokban, hogy kapitányok, őrnagyok laktak benne... Mi neki egy rongyos, kétszobakonyhás kuripintyó? Vesznek egy lovat, mert ló a legelső. A szegény földmivelő ember társa és segítése ez az áldott párajószág... Most még meleg van... nyár... Meg lehet huzódni a sátorlap alatt... Szeptemberre tető alá lehet huzni a tanyát, ősszel kiszárad az jól...

— Télire dagaszthatod a kenyeret benne, mint a parancsolat...

Valér szégyelve hallgatta mindezeket. Milyen egyszerű csakugyan. Így, szóval emondva, milyen egyszerű... Szívét előntötte a forráság és most már nem tévovott, nem okoskodott... Elébe kell menni bátran és nem szabad előre gondolni a kinszenvedésre...

András megint sugárzó arccal állott az asztal mellett... Oh, a lágyszívű és erős-karu férfiember... hogy bizakodik megint... Mintha csak egyet kellene fűtyenteni és kész volna minden... A ház, a feltört és bevetett kisföld, a gazdaság, az élet... Ő gyöngye volt, csak a hite erős. Odalépett az embere mellé. András átkarolta és odavonta magához.

— Jó lesz-e így, Valér?
Lehajította fejét és halkán kimondta:
— Minden jó lesz...

A gazda cihelődött, a dolgot elintézték, a gyertya csönkig égett. Holnap pitymalatkor nekik be kell állani a rendbe, mert kaszaél után ri már a buza. Elbucsuhtak.

— Reggel kihozod a poggyászt...
— Elbirom hátom... kevés...
— Baj is az... Maj' szerezték... Nekünk se volt sok, ugye asszony?
— Hát bizony... eleinte...
— Most mégis van tizenöt holdam, házam, három gyereke.

— Négy — suttogta szégyenlősen Piros.
— Akkor négy!... Hol vagyunk még az egytucatból?... En tizedik gyermeke voltam az anyámnak... Az Isten nyugosztalja szegényt... Na, Isten megáldjon András... Álmos vagyok...

— Isten megáldjon... és köszönöm is, hogy kisegítettél...

— Semmi az... majd visszaszolgálod... Ne adja az Isten...

Kezet szorítottak. A sógorasszonnyal is. Ekkor lobbant el a gyertya. Piros, meg az ura eltűntek a pitvarajtó mögött... Ők egyedül maradtak a sötét ámbituson.

— Gyönyörűségem, — szólt a legény.
— Andris...

Most ölelték meg, most csókolták meg egymást először életükben. Rövid, fojtogató, fogakat összekoccantó volt a csókjuk... De szétváltak, kibontakoztak egymás karjaiból hamar.

Az udvar közepén, a díófa sötét sűrűjében éles, csikorgó hangon éjfél jelzett a kakas... Nagy Isten... alig néhány óra már az éjszaka és reggelre össze kell pakolni Andrásnak. A város jó másfél óra gyalogut ide... mert a legény még ott lakott.

(Folytatjuk.)

Szeretetteljes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván a

Rákóczi Segélyző Egyesület

tisztikara és igazgatósága minden magyar testvérnek

A több mint 66 éves multtal rendelkező RÁKÓCZI SEGÉLYZŐ EGYESÜLET éppen olyan jó, éppen olyan biztos, mint bármelyik amerikai egyet, ezért ezt az intézményt bátran ajánljuk az amerikai magyarságnak.

A RÁKÓCZI SEGÉLYZŐ EGYESÜLETNél vásárolt életbiztosítás nem drágább mint máshol, állami ellenőrzés alatt működünk, vagyonunk szilárd alapokra van fektetve, tagjainkkal szemben mindig a testvériségi eszméket gyakoroljuk.

A RÁKÓCZI SEGÉLYZŐ EGYESÜLET felnöttek és gyermekek részére többféle biztosítási kötvényt ad. Biztosítsa tehát önmagát és családtagjait nálunk

Rákóczi Aid Association

P. O. BOX 3216

BRIDGEPORT 5, CONN.

EZ IS AMERIKA...

Az utóbbi években ipartelepeken egyre jobban buzdítják a munkásokat arra, hogy szólnak hozzá egyes cikkek gyártási módjához, készítéséhez és ha van valami gondolatuk a gyorsabb előállításához vagy olyan előállítási módhoz, mely csökkenti a költségeket vagy egyszerűsíti azt, adják ezt a vállalat vezetőinek tudtára.

Az egyes ipartelepeken ládák vannak megfelelő helyre erősítve, ahová a munkás, ha papírra vetette gondolatait beadhathja azt és így eljut az illetékes osztályba, ahol gondosan elolvassák azt és ha az ötletet megfelelőnek találják, felhasználják — és fizetnek is érte a munkásnak.

Az utóbbi években nagyon sok munkás jutott ötlettel által nemcsak pénzhez, hanem jobb munkához is. Erdemes hát gondolkodni munkásoknak munkájuk megkönnyítése vagy költségmegtakarítás felet gondolkodni és munkaadójuknak azt tudomására hozni.

Hogy manapság már a legnagyobb iparvállalatok is mennyire komolyan veszik a hozzájuk jutott ötleteket, azt talán legjobban szemléltethetjük, ha leírjuk, hogy egyes vállalatok mit fizettek ki munkásainak az ötleteikért. A világ egyik legnagyobb vállalata a General Motors Co. 1953-ban 2,419,709 dollárt fizetett ki ötletekért (átlagban 52 dollárt darabjéért). A Ford vállalat 542,918 dollárt. A Du Pont vállalat 295,382 dollárt a General Electric 685,842 dollárt, a Boeing repülőgép gyár 105,170 dollárt.

De nemcsak a magánvállalatok jutalmazták az ötleteket, de még a szövetségi kormány hivatalok is. 1953-ban azok 1,362,000 dollárt fizettek ki jó ötletekért. Egy szövetségi alkalmazott 275 dollár jutalmat és előléptetést kapott azért, mert rámutatott, hogy az ő saját évi 12,000 dolláros jövedelmét, a szövetségi kincstár a javaslatával évi 44,000,000 dollárt takarít meg. Es ne gondoljuk, hogy az ötleteket aprópénzzel fizetik. Sok esetben a vállalat a megtakarítás bizonyos százalékát adja érte. Clevelandban pl. a Cleveland Clevite Co. egy munkásának 28,006 dollárt fizetett ki, mert ötletével a bronzöntést olcsóbbá tudták tenni.

Los Angelesben az Air Research Co. egy női alkalmazottjának 4,500 dollárt fizetett ki, mert a turbina előállítását rámutatott, hogy egy bizonyos részt, amit eddig acélból állítottak elő, sokkal alkalmasabb alumíniummal helyettesíteni.

Sokan azt hiszik, hogy kárvesszett idő az ötletek leírása és beszolgáltatása, de a fenti példák mutatják, hogy általában a General Motors Co. 1953-ban 2,419,709 dollárt fizetett ki ötletekért (átlagban 52 dollárt darabjéért). A Ford vállalat 542,918 dollárt. A Du Pont vállalat 295,382 dollárt a General Electric 685,842 dollárt, a Boeing repülőgép gyár 105,170 dollárt.

Mibe kerülnek a kongresszusi vizsgálatok?

Az utóbbi években erősen divatba jött kongresszusi vizsgálatok az adófizetőknek jelentős összegekbe kerülnek. Nem olcsó mulatság a kongresszusi vizsgálat.

A képviselőház (House of Representatives) most tette közzé, hogy a 83-ik kongresszus csekély 2,732,050 dollárt költött kongresszusi vizsgálatokra. Hogy a senatusnak mennyi volt a vizsgálatok költsége, ezt még nem tették közzé — de biztosak lehetünk benne, hogy a képviselőházéhoz hasonlóan nagy összeget fog adófizetők ugynnevezett Amerika Ellenés

Cselekedeteket Vizsgáló Bizottság költötte, 575,000 dollárt. A milliók elköltése még nem lenne olyan baj, ha ennek ellenében a nemzet valami értékeset is kapna érte. Sajnos azonban a vizsgálatok legnagyobb része olyan volt, hogy azokat bátran fölöslegeseknek lehet nyilvánítani és az elköltött összegeket meg adófizetők pénzének elpocsékolásának kell nevezni.

SPRINGFIELD, ILLINOIS. BAN a múlt hónapban egy halálos kimeneteli bányászercsentsétlenség sem volt.

KELL A GARAS

minderkinek. — tartja a magyar közmondás. — Viszont azzal is tisztában kell lennie minden olvasónknak, hogy egy lapot csakis az előfizető tarthatnak fenn. A napról-napra emelkedő papírárak súlyos terhet jelentenek az amerikai lapkiadóknak és megérti a szíves olvasó, ha arra kérjük, hogy

KÜLDJE BE A LAP ELŐFIZETÉSI DIJÁT

a lejárát után. — A magyar emberben meg van az a szép jellemvonás, hogy amit rendel vagy vásárol, azért becsülettel meg is fizet. Tehát ha másnak kell a garas, mit szépsítsük a dolgot, nekünk is szükségünk van arra. Ne csak Ön ujtssa meg előfizetését, de szerezzon egy új előfizetőt is. Küldje az összeget postán, ezen címre:

Magyar Bányászlap

HOTEL FORT PITT

PITTSBURGH 30, PA

“Haza jöttek a Csirkék...”

Írta: HIMLER MÁRTON

“The Chickens came home to roost” régi amerikai szállóige, ami körülbelül annyit jelent, hogy az elkövetett tévedések és hibák később jelentkeznek az embernél.

Mikor Eisenhower a jelölésért a texasi szavazatokat megvásárolta a tenger alatt lévő s a nemzet tulajdonát képező olajjal, azt hitte, hogy élete végéig feltétlenül számíthat Texasra.

Ezzel szemben azt látja, hogy Texas olajmilliárdosai arra az álláspontra helyezkednek, hogy “a mór megtette a kötelességét, a mór mehet,” mert pénzükkkel és befolyásukkal Eisenhower legnyitabb és legdühösebb ellenségét, senator McCarthy támogatják. Az ő pénzük vásárolja McCarthy-nak a televíziós órákat, az ő pénzük nyitja meg előtte a reakciós sajtó minden hasábját.

A választási kampány alatt Eisenhower azt a tanácsot kapta minden rendes embertől, hogy ne azonosítsa magát Wisconsin véres száju szenátorával, aki Eisenhower támogatása nélkül ma nem lenne a kongresszus felső házában.

Eisenhower azt hitte, hogy a szelet ki lehet fogni a vitorlából, elment Wisconsinba, s megválasztatta azt a McCarthyt, aki ma nyilvánosan döfi a kést a hátába.

Minden rendes ember, a nemzet minden józan és jóérzésű polgára arra számított, hogy Eisenhower úgy elkerüli Jennerst, mint a belpoklost, aki azt mondta General Marshallról, hogy “arulókl frontját képezte”. Marshall nevezte ki annak idején Eisenhower-t a szövetségesek főparancsnokának, neki köszönheti, hogy világhíressé lett belőle.

Jenners soha többé nem

tette volna be a lábát a senatusba, ha Eisenhower nem jelent volna meg, egymást átölve a választások során a platformon.

Jenners ma a leghangosabb, a legizgágabb abban a csatasorban, amely szembe fordult az elnökkel, abban a reakciós táborban, amely vagy meggátolja, hogy Eisenhower-t még egyszer jelöljék, vagy elbuktatja a republikánus pártot, hogy jelölés esetén se lehessen Eisenhower még egyszer elnöke az országnak.

Két esztendőn át az elnök mindent megtejt, hogy leszerelje a republikánus párt reakciós szárnyának az ellenállását, ma McCarthy egyenesen azzal vádolja, hogy a kommunistáknak barátja, hogy nem törődik Kínában fogva tartott amerikai katonákkal.

Knowland, a Chinese Lobby másik prominens tagja, aki minden áron kínai háborúba Eisenhower akaratából és jóváhagyásával lett a szószólója a senatusban a kormányzó pártnak és a kormányynak.

Knowland szintén egyenesen szembe fordult az elnök külpolitikájával, mert Eisenhower nem hajlandó Kínával háború kezdeni.

Még két éve van az elnöknek, hogy legalább részben jóvá tegye a hibákat, a multban elkövetett hibáit.

Szorosabban együtt működhetik a republikánus párt liberális szárnyával és a demokratákkal, s ez esetben talán nem fogják a republikánusok még egyszer jelölni, de egyensúlyozott, tisztességes belpolitikát és egészséges külpolitikát folytathat.

Vagy tovább udvarolhat a pártja reakciós szárnyának, abban a hiu reményben, hogy azokat leszerelheti, és a repub-

likánus párt egységét visszaállítja.

Ebben az esetben a kormányzása megbénult, mert a többségben lévő demokraták sem azt nem fogják megengedni, hogy a még megmaradt nemzeti kincseket tovább liferálják a nagytőkének, sem azt, hogy egy reménytelen háborúba vigye az országot.

Arthur Garfield Hays halála

Arthur Garfield Hays, akitnek haláláról megemlékezünk neves ügyvéd volt és New Yorkban december 4-ikén fejezte be életét.

Amiért irunk róla, amiért megemlékezünk elmúlásáról e hasábkon: mert az emberi jogokért, szabadságért küzdött teljesen önzetlenül, minden fizetség nélkül halála napjáig. Az első harcát véletlenül éppen bányászok jogáért folytatva Vintondale, Pa.-ban, amikor még kockázatos volt munkások igazáért harcolni. A vintondalei harcából ismerte meg voltaképpen milyen jogtalanságban tartották a bányászokat, mennyire ki voltak azok Roosevelt-ötthöz szolgáltatva a bányászárságok kényének kedvének és azt is, hogy a sheriff milyen hatalom volt Pennsylvania állam Cambria megyéjében — aki őt letartóztatta.

Nagyszülei vándoroltak ide Németországból, eredeti nevük Haas volt, nagyapja változtatva az Haysre. Szülei Rochester, N. Y.-ban ruhagyárosok voltak, édesapja is, anyja is dolgozott a vállalatban. Kitiűnő nevelést kapott és 1905-ben ügyvédi diplomát szerzett. Két iskolatársával ügyvédi irodát nyitott New Yorkban és az első világháborúig német érdekeltségek ügyeit intézték.

Az első világháború alatt az ügyvédi cég két tagját letartóztatták, mert az Evening Mail nevű akkori new-yorki lapot le akarták pénzelni, hogy szolgálja a német érdekeket. Mr. Haysnak azonban semmi köze se volt az ügyhöz.

Mr. Haysnak nagyszerű neve volt ügyvédi körökben — és mesterségével milliókat szerzett, a Wall Street bankárjai, milliómosok, nagy színészek és írók bízták rá ügyeiket, hűségesen dolgozott ügyfeleinek.

Az első millióit 1929-ben a pénzügyi összeomlásakor elvesztette — de azóta szerzett újakat.

Hallatlan tekintélyét és hírnevét azonban nem a Wall Street bankárjainak, a milliómosoknak, nagy színészeknek és íróknak az ügyeivel szerezte — hanem az ingyenes ügyvédi szolgálatával.

1912 óta a Civil Liberties Union nevű emberi jogokat és szabadságot védő testületnek volt az ingyenes ügyvédje és ő védte Saccot és Vanzettit 1927-ben, akiket halálra ítélték, bár bűnösségüket mindvégig tagadták, a Scottsboroi ugyan csak halálra ítélt néger fiukat 1931-ben, John Thomas Scottest, akit Tennesseeben ültettek vádlottak padjára — mert az evolúciót tanította, George Dimitrovot a bulgár kommunistát, akit 1933-ban Hitlerrel azzal vádoltak, hogy ő gyújtotta fel a Reichstagot. Hitlerék nem engedték német bírótság előtt tárgyalni a zsidó származású amerikai ügyvédet — egy német ügyvéd tárgyalta az ő utasításai szerint — hogy csak leghíresebb ügyeit említsük.

A Civil Liberties Unionban az első ügye Vintondale, Pa.-ban volt, ahol union bányászokat nem akartak engedni gyűlésezni. Személyesen ment el oda, hogy kiharcolja igazukat, Cambria megye sheriffje meg akarta neki mutatni, hogy milyen hatalom — letartóztatva — de aztán jobbnak látta szabadlábra helyezni.

Mr. Hayes soha se nem volt

Lehet, de nem valószínű, hogy ezeket megkísérli, kiengesztelheti a republikánus pártban lévő halálos ellenségeit, a maccarthyt, a jennersereket, a knowlandokat, s talán ez esetben pártja jelölését két év múlva megkapja, de akkor egész biztosan nem lesz elnök belőle.

radikális vagy socialista: egyszerűen csak szerelmese volt az emberi jogoknak és az emberi szabadság védelmének.

Hogy ez mennyire hite volt bizonyítja az, hogy mikor a második világháború kitörése előtt, a German-American Bund tagjai ellen eljárások folytak — még azoknak a jogaiért és szabadságáért is sikra szállt — pedig azok úgy a népnek, melyből ő is származott halálos ellenségei voltak.

Republikánusként indult a politikai életben, 1912-ben Theodore Roosevelthez csatlakozott, 1919-ben a Farmerek és Munkások pártját segített alapítani, 1924-ben Robert La Follette-t támogatta, aki akkor elnökségre pályázott és aztán független demokrata volt.

Könyveket is írt az emberi jogokról és szabadságról, amelyek csak erősítette kitűnő nevét.

Millióit a hatalmasoktól szerzte, de küzdelmeit az elvontakért és az ártatlanokért folytatta, azoknak jogait védte határtalan lelkesedéssel — minden tiszteltetdíj nélkül. Arthur Garfield Hays nagy ember volt — a bányászoknak is szolgálatot tett Vintondale, Pa.-ban előbb, aztán Kentucky ál-

A VÖRÖS MÉTELY ELLEN...

Önámítás volna tagadni, hogy Moszkva, a hidegháborúban offenzívába lendült világviszonylatban is. Ebből kifolyólag, Amerikának amerikai-nak maradni, azaz a kommunizmus elleni harca egyre nehezebb.

A bolsevisták élnek az amerikai szolász és sajtószabadsággal is, s azt annak megfojtására, — céljaik elérésére használják fel. Ugyanis az uralmuk alatti országokban, e kettő ismeretlen fogalom.

Vegyünk szemügyre, az Amerikába bevándorolt személyekkel szemben alkalmazott moszkovita módszert. Csaknem kivétel nélkül régi bevándoroltakat igyekeznek hálójukba keríteni, akik már polgárok, de még nékik is a lelki mélyén van egy kis emlék az Ohaza tájából, — ami természetes is. Mind ez mellett, pillanatnyilag esetleg gonddal is küzd.

A magyar ember általában hiszékeny. Az amerikai-magyar jóhiszeműségét a kommunizmus is igyekezik kamatoztatni a maguk számára. Mégpedig a saját aljasságaik letagadásával, a mult rendszerek bűneinek — és fájó emlékeinek felülírásával segítségével, valamint a kommunista uralom alatt szenvedő országokban nem létező jó-dolgok állításával.

Rendszerint a kisembereket és a munkásokat környékezik meg Moszkva cselédei. Eleinte csak egy-egy eldobott szóval kezdik. Néha egy röplapot adnak, mutatva, hogy úgy kapják valakitől, — mi a véleménye róla, majd egy itteni kommunista sajtóterméssel. Ha a kiszemelt személy alkalmasnak látszik a beszervezésre, — szorgoskodnak az Amerikában — szabadon megjelenhető magyarnyelvű kommunista újságot terjeszteni körükben. Közben külföldi kommunista lapokkal és folyóiratokkal is el látják az illetőt. Igyekeznek a fedőnév alatt működő egyleteikbe tagnak megnyerni. Pikk-

lam sok vért látott Harlan meggyében küzdött a bányászok emberi jogaiért.

73 éves korában hívta haza az Ur,

nikek, összejövetelek alkalmával figyelmeztet az egyénnel és mindent elkövetnek, hogy szimpátiát nyerjenek és érdeklődést keltsenek.

Nem kalandvágy, nem is a szülőhaza iránti hűtlenség következtében vándorolt ki évtizedekkel ezelőtt sem tíz- és százezer magyar, a nekik jobb hazának bizonyult Amerika földjére. Az elnyomottság, a nincstelenség, a reménytelen sötét, vagy a vértől gőzös hónap; egyszerűen a politikai és gazdasági nyomor nyomta kezükbe a vándorbotot. Mindent a kommunizmus is nagyon jól tudja.

A régi rendszer bűnei valóban megbocsáthatatlanok, ha zsarnokibb is a mai vörös pokol. Mert jogtalanságban, szűk életkörülmények között és lehetőleg a tudatlanságban is igyekeztek tartani a népet. Szinte Tiborcz szavait akarták a tömeggel elhitetni, azt, hogy: “... a természet a szegényt, maga arra szánta, hogy szülessen, éljen, dolgozzon, éhezzen, sanyarogjon és — meghaljon.”

Ennek dacára vétek volna szótlanul hagyni, vagy a hallgatással éretnynek engedni látszani a mai kegyetlen és elnyomó kommunista rendszer égbekiáltó bűneit. Ne tévésszen meg senkit az, ha kifelé néha ugy látszik is — a helyzetet nem ismerők szemében —, mintha a jogtalan és semmivel nem rendelkezett tömegnek adtak volna az elmult rendszerekhez viszonyítva. Ugyanis a bolsevisták a fegyveres hatalom mellett a tudományos elnyomást is alkalmazták, s megteremtették a modern kor rabszolgatársadalmát. Néha a külvilág, — a propaganda következtében — úgy látja, hogy kapott valamit a nép. Azt azonban már nem láthatják, hogy belül százszorososan visszavették. A nép panaszára és jaj-szavára nincs rádió-állomás és nyomtatott papír, sem belföld, sem külföld felé. Ezért vijjoghatnak külföldön oly szabadon a

bolsi keselyűfalkák. Sok öreg honfitársunkat is megkörnyékeztet már a kommunizmus. Hol sikertelenül, hol kisebb-nagyobb sikerrel.

A kiszemelt áldozat előtt fel-elevenítik a letűnt kort; az ipari munkás és nincstelen földműves sanyaru életéből, — Emlekeztetik szüleit, nagyszüleit keserves életére, sőt saját gyermekkorukra, amikor lástól-vakulástól egyik, vagy másik “uraság” földjét voltak kénytelenek turni. Felidézik, az eszések alkalmával sártergőben uszó falut, ahol nyáron sok helyen nem volt élvezhető ivóvíz. Emlekeztetik az agyapadlós, nyirkos, dűledező, zsúpos házikóra, amelynek szűk istállójából nem egyszer elhajtottak az egyetlen tehenet adó fejébe. Előhozzák azt az időt, amikor sokan egy-két elemi iskola után kénytelenek voltak abba hagyni a tanulást, mert a családnak kellett a dolgos kéz. Hatós érvként említik, hogy azelőtt a legbecsültebb embereknek pl., az uradalmi cselédek, gulyások, kanászok, bérsek, kubikusok, bányászok stb. fiai, vagy unokái “nálunk” katonatiszt, mérnöknek, vagy orvosnak tanult, ami a multban, a lenézett és nincstelen ipari és mezőgazdasági munkásság soraiban még álomnak

is távoli volt. Majd sokat mondóan megjegyzik, hogy egykor sokan meghaltak úgy, hogy még vonatot sem láttak, vagy legjobb esetben csak akkor ültek vonaton és láthattak más vidéket is, amikor az uri világ érdekeiért megkellett nekik halni, vagyis amikor háborúba vitték a nép gyermekeit, — “nem úgy mint ma.”

S látván a távolba merengő öreg-amerikás tekintetét, a sikeres “megagitálás” jutalmakénti dollárokat a zsebében érezve már, fordít a soron a becsületes lelkeket megmérgező és ujakat kezd elbeszélni. A “dicsőséges Szovjetunió” adta felszabadulásról, békéről, szabadságról, egyenlőségről, jólétéről, bőséges munkaalkalmáról — újjáépített országról, — egyszerűen, a félelmet már nem ismerő, áldott boldog új életéről költenek mesét a bolsevisták ügynökei.

Pirulás nélkül azt állítják a szovjet által megszállt mai szegény Magyarországról, hogy ott a nép kormányoz, — majd lopva hozzátesszik; — “nem úgy mint itt.” Hogy a hatás teljes legyen áldozatuknál: ideális demokratikus jogokról, szociális igazságról és berendezésekről, földosztásról, a munkások ingyenes nyaraltatásáról (Folytatás a 3. oldalon)

A “Bridgeporti Szövetség”

Az ünnepek alkalmával üdvözlí ez ujság olvasóit és szeretettel kéri őket az érdekes magyar ügyek további támogatására, valamint ujságjaik és egyházaik felkarolására és pártolására.

SUTA PÉTER, elnök — SZEGEDY L. ISTVÁN, titkár
GREGA DEZSŐ, pénztáros - CHOPEY G. JENŐ, számvévo
CHANTI MIHALY, alelnök, (Roebing, N. J.)

JANIK LAJOS, ig. elnök DR. MOLNAR KÁLMÁN
Cleveland, O. New York, N. Y.
KALDOR KÁLMÁN, alelnök NAGY JÓZSEF
St. Louis, Mo. Detroit, Mich.
ANTAL FERENC és
Garfield, N. J.
KATZIANER ZSIGMOND, PAULOVITS JÁNOS,
Philadelphia, Pa. Bridgeport, Conn.

IGAZGATÓK.

The American Life Insurance Association
BRIDGEPORT, CONNECTICUT

Az Amerikai Magyar Szövetség NAGYPITTSBURGHI CSOPORTJA

kellemes karácsonyt
és boldog újévet kíván

a csoport minden tagjának és az egész magyarságnak

NAGYSZERŰ AJÁNDEK KARÁCSONYRA:
Egy évre szóló

tagsági igazolvány
2 dollárért!

Csatlakozzék még ma!

A neveket és tagsági díjat küldje:

Amerikai Magyar Szövetség
436 FOURTH AVENUE, PITTSBURGH 19, PA. CIMRE.

MAGYAR BANYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS JOURNAL)

Published by ANDREW FAY FISHER
PUBLISHED EVERY SECOND THURSDAY

Office of Publication:

7907 West Jefferson Avenue — Detroit 17, Michigan

Az egyedül magyar bányászlap az Egyesült Államokban.

The only Hungarian Miners Journal in the United States.

Subscription Rates: In the United States \$5.00

Eöfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$6.00

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak.

The Hungarian Miners' Journal is Written for Miners of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich.

Under the Act of March 3, 1879.

All articles and changes of addresses should be sent to the

Hungarian Miner's Journal, Hotel Fort Pitt, Pittsburgh 30, Pa.

Minden a lapot érdeklő közlemény, címváltozás erre a címre küldendő:

Magyar Bányászlap, Hotel Fort Pitt, Pittsburgh 30, Pa.

Telefon: ATlantic 1-8000 — Room 597

Bajcsy Zsilinszky Endre emlékére

Tíz évvel ezelőtt, 1944-ben a legszomorúbb karácsonyra készült a magyar nemzet. A náci örület háboruba zúdította azt a szerencsétlen népet, az ország egyik részét már a vörös csapatok tartották megszállva, a másikban a nyugatiban még a Szálasi haramia banda tobzódott.

Budapest ostrom alatt volt, a lakosság a pincékben tengette életét, éleveszélyt jelentett még az uccára is jönni — nyilas hordák garázdálkodtak, gyilkoltak, raboltak szabadon.

Szomorú, szörnyű karácsony volt 1944-ben Magyarországon.

A hatalmat még bitoló Szálasi banda mikor Budapestről távoztak, magukkal cipelték azokat a magyar hazafiakat, a nemzet legjobbjait, akik szembezálltak a náci örülettel — akik régen látták, hová juttatja majd Hitler szolgálata, eszméinek utánpótlása a szülőföldet. A budapesti börtönökből Sopronkőhidára vitték őket. Ott tartottak fogságban a huszadik század Magyarországnak egyik legbátrabb, legjellemesebb államférfiját: a széleslátókörű, a náci pestis ellen évek óta hadakozó Bajcsy Zsilinszky Endrét is.

1944 március 19-ikén, mikor a Hitler hordái előntöttek a magyar fővárost a gestapo azonnal elrendelte Bajcsy Zsilinszky Endre letartóztatását is. Amikor a gestapo haramiák megjelentek érte lakasan: fegyverrel fogadta őket. A bestiák vissza lőttek, Bajcsy Zsilinszky Endrét véresen vitték börtönbe.

1944 őszén a Lakatos kormánynak sikerült Bajcsy Zsilinszky Endrét váltságdíjért — buzáért és más élelmiszerekért — kiváltani a gestapo rabságából. Pár nap múlva azonban mikor az elmebeteg Szalosszán-Szálasi vette át az uralmat, Bajcsy Zsilinszky Endre újra üldözött lett hazájában — melyet minden porciájával olyan nagyon szeretett.

Szálasi lefogatta ezt a szent embert, ezt a hazájáért minden áldozatra kész államférfit és amikor az előrenyomuló orosz csapatok elől vitték az lhrát a nyilas gyilkosok magukkal cipelték és a sopronkőhidai fegyházba csukták Bajcsy Zsilinszky Endrét, a huszadik század Magyarországnak ezt a kiváló államférfiját. 1944 karácsonyára készült a szerencsétlen ország népe, miközben Sopronkőhidán a magyar honvédség ruháját viselő banditák, akik magukat katonatiszteknek nevezték még, akik felesküdték legfelsőbb hadurukra Horthy Miklósrá, hogy aztán elárulják és cserbenhagyják és Szalosszánt szolgálták gyorsan tárgyalást tartottak és Bajcsy Zsilinszky Endrét halálra ítélték.

1944. december 24.

Örökre nagyon szomorú, nagyon szegénytelen emlékü nap marad a magyar történelemben. Mert ezen a napon, karácsony előtt egy nappal végeztek ki akasztófán Bajcsy Zsilinszky Endrét, akinek nem volt más bűne csak az, hogy nagyon szerette hazáját, hogy szót mert emelni a Hitler rajongói, az ország tönkretévői ellen.

Bajcsy Zsilinszky Endre mint vértanu vonul be a magyar történelembe — mert hite volt, hogy csak szabadon lehet élni — s a szabadságért érdemes az életet is áldozni.

Akik Bajcsy Zsilinszky Endre halálát ítéletét kimondták, akik akasztófára húzták ezt a makulátlan rajongó magyar államférfit: most különféle országokban élnek — s ma ők akarják a húst játszani. Némelyek őket tartják a magyar katona ideáljainak — akik a nagy magyar államférfit akasztófára juttatták. Akiiket nyugodtan nevezhetünk Bajcsy Zsilinszky Endre gyilkosainak is.

Bajcsy Zsilinszky Endrét nem mondhatják, hogy kommunista vagy, kommunista barát volt s azért kellett az utból eltenni, kivégezni: sem a többi vértanura, akikre Bajcsy Zsilinszky Endrével együtt gondolunk ezen a szomorú decemberi napon: Kiss János altábornagyra, Nagy Jenő ezredesre, Tarcsay Vilmosra, Györfy Gyulára, Atzél Endrére — hogy csak néhányat említsünk azokból a kiváló magyarokból, akiket a nyilas haramiák kivégeztek, akiknek semmi más bűnük nem volt, mint az, hogy nagyon szerették hazájukat — és nem bírták tétlenül nézni, hová juttatják az országot a német márkákkal megvett hazaárulók, Szalosszán és társai.

Ma ideszabadult náci nem szeretik ha Bajcsy Zsilinszky Endrét emlegetjük, ha a nagy államférfiről beszélünk: el akarják teljesen homályosítani emlékét és azokat az áruló, esküszegő tábornokokat szerelnék igaz magyaroknak bemutatni az amerikai magyaroknak — akik Horthynak tett esküjüket megszegték, akik az utolsó pillanatig Szálasi oldalán álltak.

Nem tehetünk róla, mi akik ismertük és szerettük és mély-ségesen tiszteltük Bajcsy Zsilinszky Endrét, akinek harcait a magyar reakció ellen, a nincstelen magyar nép felemeléséért éveken keresztül egészen közelről volt szerencsénk figyelni — míg élünk mindig emlékezni fogunk karácsony táján erre a nagy magyar államférfiura, 1944 december 24-ikére, kivégzése napjára.

Szálasi hóhér tábornokai megfosztották a magyar nemzetet ettől a bátor, tiszta államférfitől, akire pedig de nagy szükség lenne annak a szerencsétlen népnek. Ha élne: ma biztosan itt lenne köztünk, mert ahogyan fegyveresen szembeszállt a gestapoval, egészen bizonyosan a vöröskökl is szembeszállt volna és azok ellen is harcolt volna — úgy, ahogyan csak Bajcsy Zsilinszky Endre tudott harcolni:

És jaj de nagy szükség lenne olyan férfire a magyar nem-

AZ ESEMÉNYEK NYOMÁBAN

KOMMUNISTA KINA

Által kémkedés címén elítélt tizenegy amerikai katona ügye áll most nemcsak az Egyesült Államok, de az egész szabad világ érdeklődésének központjában. A B29 repülőgépet, melyen 11 katonánk volt 1953 januárban lőttek le a kínai kommunisták és ez év Hálaadás Napján tudatták a világgal, hogy őket kémkedés címén börtönbüntetésre ítélték.

Miután katonáink akkor az Egyesült Nemzetek haderejében harcoltak, mi az ügyet az Egyesült Nemzetek elé vittük és jólesően kell megállapítani, hogy a tagmunkák többsége állt fiaink mellé 27 szavazattal öt ellenében (heten tartózkodtak a szavazástól) megelyegezték kommunista Kína eljárását és arra utasították az Egyesült Nemzetek titkárságát, hogy minden lehető kövessen el fiaink kiszabadítása érdekében.

Hozzá kell azt is tennünk, hogy ebben a kérdésben Anglia megbizottja is a legeszebbben kelt ki a kínai kommunisták eljárása ellen — holott tudjuk, hogy Anglia eddig mennyire udvarol a kínai kommunistáknak és nem egyszer voltak emiatt éles ellentétek köztünk.

JACOB MALIK

szovjet képviselőnek jutott a feladat, hogy kommunista Kínát védje. Ő is azt hajtogatta, amit kommunista Kína hirdet, hogy fiaink kémei és ezért ítélték őket börtönbe és nem engedték őket haza, mint hadifoglyokat, amire pedig kommunista Kína is kötelezte magát a koreai fegyverszüneti szerződésben. Még Anglia képviselője is Mr. Malik fejére olvasta, hogy állítása képtelenség. Mr. Malik elszólta magát, hogy fiainkat repülőhadsergünk uniformisában fogták el — mire Anglia képviselője nyomban ráolvasta, hogy ha kémszolgálatban lettek volna, nem a repülőhadsergünk uniformisát viselték volna.

A világon senki sem hiszi el a kínai kommunisták meséit a börtönbüntetésre ítélt fiainkról — akik most karácsony ünnepét is ott töltik a kínai kommunisták börtöneiben.

Megjegyezzük, hogy visszatartott fiaink száma — csak elfogott katonákról beszélünk — több mint tizenegy, pontos számot azonban nem lehet tudni. Polgári emberek is vannak persze börtöneikben, akikről szintén nem tudják megállapítani, mennyien lehetnek.

DAG HAMMARSKJÖLD

az Egyesült Nemzetek vezértitkára a nagygyűlés utasítása szerint akcióba is lépett fiaink kiszabadítása érdekében. Távirat váltások után Chou En-lai kommunista miniszterelnök-höz utazik, hogy tárgyaljon vele és bár a kommunista miniszterelnök erősen dörgött Mr. Hammarskjöldnek küldött kábeljeiben az Egyesült Államok ellen, még mindig hangzott, hogy tizenegy fiunk nem hadifogoly, hanem kémkedésért elítélt amerikai polgárok — mégis vannak, akik azt hiszik, hogy Mr. Hammarskjöld akciója eredményt hozhat.

Más oldalról viszont kárhozták azt az akciót. Elismerik, hogy amerikai polgároknak a vas vagy bambo függöny mögöl való kiszabadítása első-

rangu kötelesség — de úgy vélik, hogy Mr. Hammarskjöld akciója nem lesz sikeres — és Chou En-lai csak azért egyezett bele, hogy az Egyesült Nemzetek vezértitkára hozzá utazzék Pekingbe tárgyalni, — mert ez otthon és általában Azsia népei előtt nagyban emeli a tekintélyét.

Hogy ma már odáig jutott a kínai kommunista kormány, hogy nem is tagja az Egyesült Nemzeteknek és felvételéről e pillanatban sem lehet beszélni sem, de a világpolitikában olyan előkelő helyet foglal el miniszterelnökük, hogy az Egyesült Nemzetek vezértitkára kénytelen hozzá utazni, megalázni nemcsak magát, de a nagy testületet is, — hogy 11 amerikai repülőkatont megpróbáljon a kommunisták karmai közül kiszabadítani.

A TIZENEGY FIU

kiszabadításának ügye kapcsán tudta meg ez a nemzet, hogy hát mi is beleestünk abba a hibába, hogy visszatartunk embereket hazájukba tértől, — mert attól tartunk, hogy itt szerzett tudományukat ellenünk fogják felhasználni.

Ifjaink tanultak Korea előtt itteni egyetemeken. Koreából és Kínából akkor még a kommunisták által meg nem szállt részből is. E tanulók száma, akkor vagy háromszáz volt. Azóta sokan akadály nélkül hazatérhettek, de harmincötöt kormányunk nem engedett ki mai napig sem ebből az országból, mert olyan dolgokat tanultak itt meg, melyeket hazájukban felhasználhatnak ellenünk folyó hadjáratban. Mikor ez nyilvánosságra jutott, nagyon tekintélyes tényezők is megütközéssel vették tudomásul a kínai diákok visszatartását és kinyilvánították azt a nézetüket, hogy ez az eljárás nem nagyon fogja tekintélyünket emelni a világon.

Jöttek olyan hírek a múlt héten, hogy kommunista Kína talán a harmincöt kínai diák hazaengedése árán szabadon engedné a tizenegy repülőkatont, de hogy e híreknek volt-e valami alapja vagy sem, azt majd csak Hammarskjöld kínai útja után fogjuk megtudni.

Annyi bizonyos, a közvélemény az, hogy ha ez az ára a fiuk kiszabadításának, ezt is meg kell adni.

CHOU EN-LAI

különbön újra és újra kijelentéseket tett a múlt héten az Egyesült Államok ellen, mert Chiang Kai-shek nemzeti kormányával szerződött arra, hogy ha megtámadják, segítségére megyünk. A szerződésben erősen megkötöttük a kínai nemzeti kormány kezét, hogy ne támadhasson és ne okozzon háborús bonyodalmat.

Chou En-lai azt hangoztatta, hogy Formosa és a többi szigetek Kínához tartoznak, a kínai nép pedig nem óhajtja Chiang Kai-shek, hanem őket — és ha szépszerével nem kaphatják meg Formosát és a többi szigetet, akkor fegyveresen veszik azt birtokba.

Az Egyesült Nemzetek pekingi tárgyalásai során egészen biztosan Chou En-lainak erről a kérdéssről is lesznek mondanivalói — és üzenetei.

AZ EGYESÜLT NEMZETEK

az elmúlt pénteken befejezte szeptemberben kezdődő

ülésszakát. Az utolsó héten kellemetlen ügy volt tárgyszorozaton Görögország részéről, Cyprus szigetének hozzájuk való csatolásának kérdése. Számunkra volt ez különösen kellemetlen, mert Anglia pártján kellett szavaznunk — Cyprus szigetén kívánnak erős hadibázist Kiépíteni Suez helyett, holott nekünk, mint a szabadság bajnokainak helyeselnünk kellene, hogy a ciprusi népet, — mely nyolcvan százalékban görög — Görögország uralma alá helyezzék.

Alláspontunk az eddig hozánk nagyon is barátságos görög nép körében nagy megütökést keltett, tüntettek Athénben, Szalonikiben ellenünk, Cyprus szigetén zavarások is voltak az amerikai konzulátus előtt, sőt az angol csapatok a tömeg közé is lőttek.

Azt hiszik, Cyprus szigetén kommunista ügynökök lázítják a népet és azok rendezik az egyik tüntetést a másik után, az Egyesült Államok ellen.

SZOVJETOROSZORSZÁG

változatlanul harcol Nyugat-Németország felfegyverzése ellen s minden rendelkezésre álló eszközt megragad, hogy ebben a kérdésben hallassa szavát. Különösen erősen dolgoznak Franciaországban, hívatkoznak az 1944-ben kötött szerződésükre, mely szerint Franciaország nem foglalhat olyan csoportban helyet, mely Szovjetország ellen irányul.

Különbön a szovjet Angliától is rossz néven vette a múlt héten azt, hogy területén amerikai generális olyan kijelentést tett, hogy már 1952-től olyan parancsa van az ott állomásozó repülőcsapatának, hogy bármikor készenlétben kell lenni Szovjetország bombázására.

Brig. General John D. Stevenson tette ezt a kijelentést Angliában és ebben az ügyben a szovjet kérdést intézték az Egyesült Államokhoz is.

DULLES KÜLÜGYMINISZTERÜNK

a múlt héten Párisban volt — ebben az évben már nem is tudjuk hányadszor — az Észak-Atlantici Szövetség tanácsának gyűlésén.

Ott persze egy támadás esetén védekezés problémáiról tárgyaltak és Dulles külügyminiszter jelenléte azért volt nagyon fontos, mert bizonyos európai országok — érthetően — roppant félnek az atomfegyverek használatától és olyan hírek voltak, hogy némely országok csak akkor hajlandók ujabban a közös haderőre vonatkozó szerződést aláírni — ha kimarad belőle az atomfegyverek használatára vonatkozó rész.

Dulles jelenléte ugyálszik használt, mert megszavazták, hogy ha a nyugati országokat meg t á madják, védekezésül használhatják az atomfegyvereket. Bármennyire is érthető az érdekelt országok félelme az atomfegyverek használatától, balgaság lett volna a annak használatára elé tiltalmat állítani, amikor az ellenfélnek is vannak fegyverei — és nem lehet feltenni, hogy ha a támadni indulna eltekintene atomfegyverei használatba vételétől.

Nem azért költött a szovjet milliárdokat az atomkutatás céljaira, hogy ha csapatait megindítja a kommunizmus számára új országokat hódítani, eltekintene majd az atomfegyvereinek használatától.

Hozzátehetjük azonban azt is, hogy a szövetséges ország-

(Folytatás az 5-ik oldalon)

EGY FIATAL UTONÁLLÓ kiragadta Mrs. Bernice Falkner kezéből a kézitáskáját Newport, Kentuckyban s azután rohanni kezdett úgy, hogy két lábáról leesett a cipője. A rendőrállomásról jelentették, hogy cipőit átveheti, de érthető okokból nem ment el azokért.

RAYMOND HOLLEY 3 éves fiu nagybátyjánál Richard Kalina rendőrnél szüleiivel látogatóban volt, egy óvatlan perc után rohanni kezdett úgy, hogy két lábáról leesett a cipője. A rendőrállomásról jelentették, hogy cipőit átveheti, de érthető okokból nem ment el azokért.

WELCH, W. VA.

Welch, W. Va. és környéke magyar bányászainak figyelmébe

Hurd-Doss Motor Sales, Inc.

CHRYSLER és PLYMOUTH autók kárpiszele és javító műhelye

Mielőtt autót vesz, akár újat, akár használtat — nézzon hozzá!

CONY ISLAND, Welch, W. Va. — Telefonszáma: 480.

Javító műhelyünkben a legjobb munkát végezzük, mérsékelt áron.

Kérdezze meg az orvosát és az megmondja Önnek, hogy

Flat Iron Drug Store

egy megbízható gyógyszerár

WELCH, W. VA. Telefonszám: 80

Betétei BIZTOSÍTVÁ vannak, a környék magyarjainak küldjük ÜDVÖZLETÜNKET. Magyarországra és Európára pénztárlátásokat elfogadunk.

Automobil kölcsönök!

McDowell County National Bank

WELCH, W. VA. Tel: 2

Kölcsönök alacsony bank-kamatra.

A Federal Deposit Insurance Corporation tagja.

Betételei \$10,000-00-éig biztosítva vannak.

SAFETY BOX-OK ÁRPHATÓK \$4.00-TÓL FELJEBB

A legjobbat kapja, ha itt vásárolja autógumiját! Recapping!—Vulcanizing!—Wheel balancing! — GENERAL autógumik! Kötőse teaterokat kaphat \$5.95-től feljebb General Batteries.

Welch Tire & Tread Co.

Welch, W. Va. — Tel.: 605

116 McDOWELL ST. 175 WYOMING ST.

J. R. Moore Bob Dinkins

SZIVELYES ÜDVÖZLETÜNK WELCH-ES VIDEKE MAGYARJAINAK!

The O. J. Douglas Mortuary

R. E. L. DOUGLAS, tulajdonos

Kápolna és betegszállító autói

Douglas Funeral Home, War, W. Va.

WYOMING STREET WELCH, W. VA

NAPPALI ES EJJELI TELEFON: 46

Foremost Dairies Inc.

(korábban Welch Milk Co.)

Tejet, tejfölt, író, vajot, túrót, ice creamet. Kérje mindenütt az általunk készített tejet. Telefonon is rendelhet.

Számunk 256, — Postafiók 272

1927 óta vagyunk az üzletben

VISSZA VAGYUNK A HADSERÉGBŐL! A REGI HELYEN!

Szebbnél szebb virágok! Esküvői chokrok, temetési koszorúk, stb.

ROMEO FLORISTS

21 BANK STREET WELCH, W. Va.

Telefon: 1570 — Ejjeli telefon: Kímball 4501

Joe E. Romeo és Tony J. Romeo, tulajdonosok

JOJJON HOZZÁNK és nézze meg az új 1953 PONTIAC autót

A General Motors elismert alkotása. Dollárjárt dollár értéket kap

A PONTIAC AUTÓ FELÜLMULHATATLAN

Nézzon meg használt autómobiljainkat

CLARK PONTIAC INC.

Az Ön PONTIAC árusítója

U. S. 52 ut Coney Island — Telefon 174 — WELCH, W. Va.

Kedvelt újságunk a "MAGYAR BANYÁSZLAP" utján küldjük üdvözetünket. Biztosítási problémáival jöjjön hozzánk—Időt és pénzt takarít meg

State Farm Insurance Companies

AUTÓ-ELET-TÜZBIZTOSÍTÁS

A legolcsóbb autómobil biztosítások

Hicks Building — Coney Island — W. V. LCH, W. Va.

HUBERT és MARGARET FOSTER, ügynökök — Telefon 1083

BECKLEY, W. Va.

Egyetlen National bank Raleigh megyében!

E Tőkében
L Tartalékban
S Összes állományban
Ö Szolgáltatban e vidéken

Tőke és tartalék: \$1,500,000

Beckley National Bank
200 MAIN STREET
Tel. 7336 Beckley, W. Va.

HANNA
Green Seal
PAINT

Beckley Hardware and Supply Co.
A híres HANNA festék és fénymáz képviselője
WARM MORNING kályhák árulók!

100-102 HEBER STREET BECKLEY, W. Va.
Telefon: 7317 és 7318

Beckley, W. Va. és vidéke magyarjai szereznek be virágszükségleteiket

DIAS FLORAL CO.
Beckley legjobb és legmegbízhatóbb virágüzletében.
Virágot szállítunk minden alkalomra

343 CITY AVENUE — TELEFONSZÁM: 4561
— ELEG HELYET TALÁL AUTÓJA PARKOLÁSÁRA —

Kérje mindig ezt a kenyeret, mert e vidéken ez a legjobb!

Swabean
Color
ENRICHED BREAD

IZLETES ÉS TAPLALÓ.
Süteményeink is kitűnőek!

BECKLEY, W. VA. LOGAN, W. VA. BLUEFIELD, W. VA.

POCAHONTAS, VA.

MELEGEN ÜDVÖZÖLJÜK
sok derék magyar
revőinket. — Csupa elsőrangú árucikkeink
vannak.

"The Best Place To Shop After All"

Pocahontas Fuel Stores
(Also operating "ELLETT'S OLD STAND") — POCAHONTAS, Va.

Bluefield, W. Va.

Bailey Lumber Company
INCORPORATED

ÉPTSE, JAVITSA, UJJA ALAKITSA OTTHONÁT

Mi segíthetünk önnek:

- Takarékoságot ajánlunk
- Legjobb anyagot adjuk
- Költségvetéssel szolgálunk
- Legelőcsbb árban
- Havi fizetésre is, ha kívánja

Bluefield, W. Va. — War, W. Va. — Mullens, W. Va. — Whyteville, Va. — Matoaka, W. Va. — Grundy, Va. — Gilbert, W. Va. — Low Gap, N. C.

McMECHEN, WEST VIRGINIA

MEGBIZHATÓ
A legkisebb részletről is lelkiismeretes
körültekintéssel vigyázunk.

B. W. RIGGS
FUNERAL HOMES
AMBULANCE SERVICE

Moundsville, W. Va. Telefon: 610
McMechen, W. Va. Telefon: Benwood 99
Lakástelefon: 710

KEYSTONE, W. VA.

33 éve vagyunk az üzletben és soha sem tagadtuk meg a szolgáltatást, ha rossz anyagi helyzetben volt.

Bennett Funeral Home
Northfork, W. Va. — Telefon: 324
Keystone, W. Va. — Telefon: 53
Kimball, W. Va. — Telefon: 3311
Betegszállító kocsis szolgálat.

AZ ESEMÉNYEK NYOMÁBAN

(Folytatás a 4-ik oldalról)

gok polgári vezetői beleszólást kapnak, hogy mikor használhatják az atomfegyvereket.

FRANCIAORSZÁGBAN

a jelek azt mutatják, megkezdődött a Mendés France kormánya elleni ott szokásos buktatási hadjárat. A költségvetés tárgyalása alkalmával a benyújtott költségvetését — le-szavazták, ha nem is nagy szöveggel. A szélso jobboldal és a kommunisták fogtak össze — így bukott meg a költségvetés 10 szavazattal. A szélsojobb állítólag Mendés France Indo-Kína politikáját kárhóztatja nagyon erősen és ezért szavaztak ellene, míg a kommunisták persze örömmel csatlakoztak hozzájuk, mert Mendés France harcol a Nyugat Német hadsereg felállításáért.

Ugy látszik, mielőtt Franciaországban keresztül tudnák vinni a párisi szerződés megszavaztatását a törvényhozá-sukban — egy új kormány válság jön, ami ott egyáltalán nem tartozik a ritkaságok közé.

HATOYAMA

az új japán miniszterelnöknek a neve, — akit McArthur mig Japánban volt, nem engedte a politikai életben szerepelni. Tulzottan nacionalistának tartotta, akitől féltette a megszálló hatalom és a nép megértését, az újjáépítéshez együttműködését.

Ichiro Hatoyama apja orvos volt, az Egyesült Államokban a Yale egyetemen tanult. Édesanyjának vágya volt, hogy fia politikus államférfi legyen. 27 éves korában Tokyo város tanácsának tagja volt, 31 éves korában képviselő. A harmincas évek két japán kormányának is tagja volt és Európában és az Egyesült Államokban is előadásokat tartott arról, hogy a kínai néppel jótettek, amikor megszállták hazájukat.

Pearl Harbor után visszavonult, nem helyeselte a háborút és farnjára ment ki, ott töltötte a háboru éveit.

Nemsokkal a háboru befejezése után pártot alapított, jobboldalt és az 1946 évi választáson pártja többséget is kapott. Azt hitte kormányt alakíthat, de McArthur ezt meg akadályozta. Hatoyama nem értette ezt — nem tudta, hogy McArthur birtokában volt egy könyvének angol fordítása és abból McArthur ugy látta, hogy Hatoyamanak nagyon tetszett Hitler és Mussolini.

Most elérte vágyát, miniszterelnök lett — külügyminisztere az a Shigemitsu, aki a Missouri fedélzetén aláírta a fegyverszüneti szerződést.

Bár az új miniszter kijelentette, miszerint a legbarátságosabb politikát kívánják folytatni az Egyesült Államok és Anglia felé — de egyik nyilatkozatában azt mondta, hogy fokozott kereskedelmi kapcsolatot kívánnak létesíteni kommunista Kínával.

TITO

ázsiai utját nagy figyelmekkel kísérik azokban a körökben, melyek diplomáciai kérdésekkel foglalkoznak. Annál is inkább, mert pl. Delhiben olyan fogadtatást rendeztek számára, amilyenben ott, mióta India önálló ország lett, még senkinek sem volt része. Ugy vélük, Tito "tanulmányutjának" más céljai is vannak, azt hiszik, kapcsolatokat akar teremteni az ázsiai kommunizmus felé hajlamos államfőkkel — hogy ne álljon egyedül önálló kommunista államként a világban.

LENGYELORSZÁGBAN

is ugyanolyan választási komédiát rendeztek a mult hetekben, mint a többi vasfűgöny mögötti országokban. Ott is ugynevezett közszói választásokat tartottak — persze csakis egyetlen listára lehetett szavazni.

Bár a szavazás kötelező, a lengyel nép még se ment a szavazó urnákhoz. A warsói rádió ismerte be, hogy némely közszóban a szavazóknak a fele se tett eleget szavazási kötelezettségének. Ez azt mutatja, hogy a lengyel nép már szembe mer fordulni a kommunista rendelkezésekkel. És ez már jó jel. Mutatja, hogy a nép már nem feltétlenül fél elnyomóitól.

EISENHOWER

a mult héten olyan lépéseket tett, melyek nagyon jelentősek elnöki karrierjében. Ugy látszik tökéletesen felismerte végre helyzetét a pártban, melynek élén áll — s e szerint indul el a nyolcvan-negyedik ülésszak felé.

McCarthy meg rendszabályozásának szavazata világosan megmutatta neki, hogy kik állnak vele szemben, kikre nem számíthat. Az a szavazás teljesen pörén mutatta meg a nemzetnek a republikánus pártban uralkodó ellentétet.

McCarthy Eisenhower ellenes példátlan nyilatkozata után ugy látszik elnökünk belátja, hogy neki a mögötte álló republikánus csoportra kell építenie, valamint a demokráta pártnak arra a csoportjára, mely eddig is mögötte volt. Hiszen sok javaslatát eddig is inkább a demokráta, mint a saját pártjabeliek segítették tető alá.

Eisenhower ugy látszik elszánta magát pártjában a helyzet tisztázására és ehhez megtette az első lépéseket — amikor a McCarthy ügy felhasználásához hozzájárult. Ez indította el Eisenhower-t az új utra.

Eisenhowernek voltak elgondolásai, melyeket eddig képtelen volt megvalósítani. Most, hogy pontosan ismeri helyzetét — rajta mulik, hogy milyen helyzetet teremtsen, ahhoz, hogy céljait megvalósítsa.

A vezető senatorok és kongresszmenek jártak nála a mult héten mindkét pártból — és ugy látszik személyi varázsa ma is változatlan. A demokráta államférfiak a tanácskozás után nagyon kedvező nyilatkozatokat adtak az újságíróknak.

FAIRMONT
W. VIRGINIA

PHONE 1830-1831

BARR-THOMAS
LUMBER COMPANY

400 VIRGINIA AVE.
FAIRMONT, W. VA.

CELOTEX
MARLITE Wall Tile, FLINTKOTE
Roofing, BPS Paint, GOLD BOND
Products, Overhead Garage Doors,
Builders' Hardware, FENESTRA
Steel Sash, PLYWOOD, ROCK
WOOL Bats & KIMSUL
insulation.

A COMPLETE LINE
OF MILLWORK

MITCHELL
MUNKAÜGYI MINISZTER

Los Angelesben olyan beszédet mondott a C.I.O. konvencióján, mely után sietve jelentették ki Washingtonban, hogy az saját nézeteit tartalmazta, nem a kormányét. Elítélte az államoknak a törvényeit, melyek lehetetlenné teszik a uniönoknak a zártműhely szerződéseket.

Mitchell kétségtelenül barátságosabb magatartást próbált ezzel a beszéddel teremteni a unionoknál a Fehér Ház felé. A union vezetők nézete azonban az, hogy nem beszéd kellene ehhez, hanem cselekedetek. Pl. a Taft Hartley törvényből eltüntetni azokat a részeket, melyek határozottan munkás ellenesek.

KNOWLAND SENATOR

még mindig probléma a politikai életben, még mindig nem egészen értik magatartását. Sokan ugy magyarázzák, hogy voltaképpen ő nem is Eisenhower elnökkel áll szemben, hanem Nixon alelnökkel, — aki nagyon fontos tényező a californiai politikában és a kivel nem fert össze akkor sem, amikor Nixon California senatora volt. Azt hiszik Knowland féltékeny Nixonra. Azt magyarázzák, hogy Knowland abban az esetben, ha Eisenhower csakugyan akarná 1956-ban a jelöltséget vállalni — szeretne elnökjelölt lenni — a maradiobb republikánus csoport támogatásával és már ezt a célját elérendő állt McCarthy mögé is a megrendszabályozási szavazásánál.

Politikai körökben most nagy érdeklődéssel várják, hogy az Eisenhower-al való szembekerülése ellenére is — ő lesz e a republikánus kisebbség senatusi vezetője.

A NEMZET
PÉNZÜGYI HELYZETE

nem engedi meg új adósszállításokat és így a nagyvállalatok némely adóneve mely lejár 1955-ben és amelyekről azt hitték, hogy Eisenhower nem kéri azokat megújítani: megszűnnek. Eisenhower azonban a mult héten megmondta, hogy a nemzet kiadásai mellett nem nélkülözhetik a lejáró adóneveket és azok bizony továbbra is megmaradnak.

A nemzet kiadásait, mig a hidegháboru tart nem igen lehet anélkül tovább csökkenteni, hogy a nemzet biztonságát ne kockáztatná és ezt Eisenhower semmiképpen sem akarja tenni.

A SZÉLSŐ JOBBOLDALI

republikánus sajtó különben megkezdte Eisenhowert alaposan furni. A McCarthy ügy után Watkins senator gratulációja nagyon felháborította őket és olyan hangot hallattak saját pártjukbeli elnökről, ami egyenesen példa nélkül álló. A Chicago Tribune például egyik vezércikkében már azt írta, hogy voltaképpen Eisenhower a demokrátaknak kellene 1956-ban elnökké jelölni, mert akkor megkapja az egész demokráta párt szavazatát és azonfelül a demokráta felé hajló republikánusokét is.

NEW YORK ÁLLAM

politikájában érdekes jelenség történik. Averell Harriman a leendő demokráta kormányzó Carmine De Sapio, a Tammany Hall vezérének nevezte ki kabinetje egyik tagjának. Soha nem volt még példa arra, hogy a Tammany Hall vezére a kormányzó kabinetjében foglalhatott volna helyet.

Akik New York állam politikai életével ismerősek, azt hiszik, a szegény olasz bevándorló fia azért kapta a multimilliomos Harrimantól a megtisztelő kinevezést, — mert neki köszönhetette a jelöltséget. De Sapio volt az, aki Franklin

D. Roosevelt Jr. jelöltsége ellen állást foglalt, felsorakoztatta a Tammany Hallt Harriman mögé — és ezzel vége lett Roosevelt kilátásainak.

De Sapio állítólag a Tammany Hallt meg akarja tisztítani oda nem való politikai

elemektől, becsülést és tekintélyt kíván szerezni organizációjának — 1956-ban. Vannak politikusok Washingtonban, akik azt hiszik De Sapio kinevezése azt is jelentheti, — hogy Harrimannak 1956-ban elnökjelölti ambíciói lesznek.

Karácsony éjszakáján

a betlehemi puszta pásztorok néztek káprázó szemmel fel az égre, ahonnan az angyal hirdette nekik a Megváltó születését. A csillagokat sem láthatták a fényességtől, mert — mint a Szt. Irás mondja — "az Ur dicsősége beragyogta őket". (Luk. 2. 9.) Nem csoda, hogy először nagyon megijedtek.

A fényes égi küldött éppen befejezte bátorító beszédét, amikor "hirtelen nagy mennyi sereg vette körül az angyalt. Dicsőretet énekeltek az Istennek: "Dicsőség a magasságban Istennek és békeség a földön a jóakaratu embereknek". (Luk. 2, 13-14.)

Ez az angyali öröme azóta is visszhangzik minden nyelven minden ajkon. Azért, mert az Üdvözítő minden embernek született. Megnyitotta, újra minden lélek számára a mennyországot.

Biztos, hogy nagy öröme is telik a Megváltónak ebben az ezer nyelven zengett karácsonyi boldogságban. S nem utolsósorban abban, amely magyaráz szál fel Hozzá a magasságba. Hogy ne is telne öröme benne, amikor olyan szépen édesgeti a magyar ember karácsonykor a betlehemi kisdiedet, mint az édesanya a saját gyermekét. Egy karácsonyi ének, amely olyan régi mint maga Magyarország, dallama pedig olyan bársenyos, mint a rózsaszirm, így szól Jézus születéséről: "Mostan kinyílt egy szép rózsavirág, Akit régen várt az egész világ. Betlehemben kibimbózott zöld ág, Királynemből nagy méltóság."

Ilyen szépen csak magyar édesanya altatja gyermekét... Karácsonykor pedig ugy érzi, mintha a kicsi Jézus is az övé volna. Így éreznek a szegediek is, amikor a Betlehemben születés nélkül született Üdvözítőt imígy vigasztalják:

"Hogyha Magyarországra,
Széged híres városba
Jöttél volna világra
Találnál más szállásra."

A mi vidékünkön a betlehemesek közt mindig volt egy pár papircsákós huszár is. Ők vitték a betlehemet házról házra. Talán azért, hogy megvédelmezzék minden bajtól a föld ujszülött királyát. Nem is lehetne királynak méltóbb testőrsége, mint a magyar huszár.

A kicsi Jézus tehát a miénk is, magyaroké. Ugy érezzük, mintha egyszerre a kis testvérünk és kis királyfiunk lenne. Ezért szól tehát oly szépen a karácsonyi ének mindenütt, ahol csak magyarok énekel. Ott is, ahol most szomorú magyarok laknak odahaza Hevesben, Borsodban és Gömörben, Szeged táján és a Csallóközben. Szóljon is, mert a magyar dal melegíti fel a magyar lelket. De soha ugy nem, mint Karácsonykor, amelynek örömehez az angyalok éneke adta meg a tempót és az angyal szava a bátorítást: "Ne féljétek! Nagy örömet hirdetek nektek és az egész népek: Ma született az Üdvözítő Dávid városában. Ő a Messiás és az Ur. (Luk. 2, 11-12.)

FATHER HERNÁDY MARTON
toledo i. k. lelkész.

Az átkos gyémánt gyűrű

Pittsburgban a napokban egy 21 éves fiatalember állt a bíró előtt, rablással vádolva.

Charles J. Gilligan Jr. azzal vádolták, hogy a Suburban Savings & Loan Co.-hoz beállított és alkalmas pillanatban 4800 dollárt rabolt.

A fiatalember nem is tagadta a vádat.

A védelem által felvonultatott tanuk egymás után vallották, hogy a fiatal Gilliant rendes, munkás fiatalembernek ismerték és szinte érthetetlen előttük, hogyan vetemedhetett rablásra. Soha azelőtt semmiféle törvénybe ütközött nem követett el, soha rendőrséggel vagy más hatósági közegekkel baja nem volt.

A fiatalember vallomása fényt derített mindenre.

Szerelmes volt egy 17-ik éves leányba, azt feleségül akarta venni. A 21 éves fiatalember egy teherautón volt rakodó segitség. Keresetéből nem tudott annyit takarítani, mint amennyire szerinte a nőüléshez szüksége volt. A 17 éves szerelmének gyémánt gyűrűt akart az újjára huzni az esküvőn és szép ruhákat menyaszonjának és magának — és ehhez pénzre volt szüksége.

Ezért határozta el, hogy akár rablással is, de megszerzi a pénzt.

A Suburban Saving & Loan Co.-t azért választotta, mert annak üzletihiységét ismerte, édesapja ott kapott kölcsönt, amikor otthon vásároltak.

A tárgyaláson ott ült mellette neje is, a 17 éves menyecske, aki mellől a 21 éves férjét 10 nappal az esküvő után elvitték, mert az rabolt, hogy neki gyémánt gyűrűt és szép ruhát vehessen az esküvőre.

Azt vallotta, hogy ő csak az esküvőjük után tudta meg, hogy férje rabolt és pénzt rejteteget új otthonukban.

A fiut — bizonytalan időre itélték. A bíró azt mondta, attól függ mennyi ideig lesz a javítóban, mint viseli ott magát.

A menyecske azt mondta, várni fog rá, mert változatlanul szereti és ő biztos benne kiszabadulása után soha többé nem lesz baj vele.

Beteg világban élünk, amikor egy 21 éves fiatal truckhelper sem tudja elképzelni másként az esküvőt, csak ugy, hogy gyémántgyűrűt huzzon a menyasszony ujjára és hogy ezt elérje, még rabolni is képes.

MENEKÜLÉS
A VASFÜGGÖNY MÖGÜL

A nyugatnémet köztársaság hivatalos jelentése szerint 1954 január 1 és június 30. között, tehát félév alatt, 423 ezer szovjetzónabeli német lakos menekült át Nyugatnémetországba és kért menedékjogot a nyugatnémet hatóságoktól.

1950 óta a nyugatnémet lakosság egy millió háromszáz-ezer menekültet fogadott be.

FRANKLIN BENJAMIN kényszerítette az első látszólag, hogy egy szemüvegtartóra egymás elé két-két nagyító üveget helyezett.

LONGMEADOW-ban, Mass., egy uszodában a víz elkezdett buborékolni és hullámlani; az uszómester a vízben lévő gyermekeket azonnal kiparancsolta az uszodából s alighogy kikerültek onnan az uszoda hat láb mélyen süllyedt a földbe; egy üreg támadt alatta a földben.

POLGÁROSODÁSI TANÁCSADÓ

"How to Become A Citizen?" — Legújabb kiadása

A Common Council for American Unity most hozta piacra a "How to Become A Citizen of the USA?" legújabb és kibővített kiadását, Read Lewis és Marian Schibbsy tollából.

Az új kiadás a honosítási eljárás minden részletét felöleli és szabatosan, könnyen érthetően körülírja, mit kell a külföldi állampolgárnak tennie, hogy amerikai polgárjogot nyerjen. Az amerikai kormányformára és történelemre vonatkozó 133 minta-kérdést és feleletet is tartalmaz a kézikönyv, amelyekre a polgárjelöltnek el kell készülnie, hogy a vizsgakérdéseire megfelelhessen. A könyv az Egyesült Államok alkotmányát és a Függetlenségi

Nyilatkozat teljes szövegét, továbbá egyéb hasznos tudnivalókat is tartalmaz.

A legújabb honosító törvény gyökeresen megváltoztatta az eddigi eljárást. A 144 oldalas kötet felöleli a legújabb változásokat is és \$1.50-ért azonnali szállításra megrendelhető a következő címen: Common Council for American Unity, 20 West 40 Street, New York 18, N. Y.

KÉT ANGOL KÖVETSÉGI TISZTVESELŐT visszahívtak Moszkvából, mert egy társas-összejövetelen a durván viselkedő orosz rendőroket lefegyverezték és kidobták.

NEW SALEM, PA.

1900 óta szolgáljuk lelkiismeretesen, körültekintéssel a környék népét.

Gyász esetén bizalommal keressen fel bennünket.

C. B. Dearth Sons Funeral Home

Walter R. DEARTH és Hayden B. DEARTH
Ambulance szolgálat 24 órán át.

MILL STREET — Telefon: 2151 — NEW SALEM, PA.

EBENSBURG, PA.

1913 óta VAGYUNK ÜZLETBEN.
Vasáru, butor, sportcikk, festék, linoleum stb. A híres LUCAS festék képviselője. Itt a magyarság a legjobbat kapja.

Edwards Hardware Co.

FURNITURE

Ebensburg, Pa.

Telephone: 4

Az Amerikai Magyar Református Egyesület

BÁNYAVIDÉKI OSZTÁLYAI

TÖKÉLETES BIZTONSÁGU ÉLETBIZTOSÍTÁSOKAT
ADNAK GYERMEKNEK ÉS FELNÖTTNEK
EGYARÁNT, UGYMINT:

Egész életen át fizetendő
16 éves korig fizetendő
18 éves korban felvehető
Husz évig fizetendő
Husz év múlva felvehető
Husz évig fizetendő, fele-
részben felvehető
Pótbiztosítás 20 évre.

60 éves korban felvehető
65 éves korban felvehető
Baleset biztosítás
Betegségély biztosítás
Egyéni és családi kórház-
biztosítás
A fizető halála esetére
szóló pótbiztosítás

KERÜLETI SZERVEZŐ:

NT. BERNÁTH L. ÁRPÁD, ref. lelkész

537 Richwood Avenue

Morgantown, W. Va.

Telefon: 8318

49 POCAHONTAS, VA.

Jegyző: Szabó Jánosné

85 BROWNSVILLE, PA.

Jegyző: Szarka Ferenc

126 DAISYTOWN, PA.

Jegyző: Bodnár István

152 UNIONTOWN, PA.

Jegyző: Holló János

153 MORGANTOWN, W. VA.

Jegyző: Molnár Géza,

158 VESTABURG, PA.

Jegyző: Szép Károlyné

173 THORPE, W. VA.

Jegyző: Radnóczy József

204 LYNCH, KY.

Jegyző: Burgess Jánosné

212 BARRACKVILLE, W. VA.

Jegyző: Fulaytar István

213 LOGAN, W. VA.

Jegyző: Domonkos József

222 RIVESVILLE, W. VA.

Jegyző: Kropog Miklós

226 RICHEYVILLE, PA.

Jegyző: Kayatin Sándor

248 BECKLEY, W. VA.

Jegyző: Hutman Mihály

276 DAISYTOWN, PA.

Jegyző: Bodnár Sándor

296 CAROLINA, W. VA.

Jegyző: Sike Jeremiás

316 SABRATON, W. VA.

Jegyző: ifj. Orosz Jánosné

317 BOBTOWN, PA.

Jegyző: Sereg András

331 GARY, W. VA.

Jegyző: Lázár László

332 WAR, W. VA.

Jegyző: Török Gábor

348 SOUTHWEST, W. VA.

Jegyző: Bernáth Árpád

Válassza ki, melyik osztály van legközelebb az ön lakóhelyéhez és lépjen érintkezésbe a kalauzban feltüntetett osztály jegyzőjével, aki szívesen ad felvilágosítást.

The Hungarian Reformed Federation Of America

KOSSUTH HOUSE

1801 "P" STR. N.W.

Washington 6, D. C.

Móricz Zsigmond:

AZ UTOLSÓ AVARY

— REGÉNY —

(Folytatás.)

A főbíró ráhajolt a nyomra s nézte. A parasztnak igaza volt. Tisztán lehetett látni, hogy a cipő sarkának a belső szélén rojtos gyűrődés volt. Valami éles tárgy felhasította s rajta maradt még a gumi rongya a sarkon.

— Látni a gyár védjegyét is egy kicsit, mondta a főbíró. — Az ott a gyári jegy helye. Ovális körben betűk vannak, de a betűket nem lehet kivenni... Nincs egy nagyítója, jegyző ur?

— Van, — mondta a jegyző.

Előkereste a fiókból a celluloidkeretbe foglalt lupát s a főbíró kezébe adta.

Ez ráhajolt a nyomra s végigvizsgálta.

— A talpat is végigmetszette az a kő vagy vas, ahogy maga mondja, — mondta a bírónak.

Odaadta a nagyítót s a bíró is nézte. Ő visszaült a helyére s szívt a szivarját. Hallgattak. A jegyző nem érdeklődött a vizsgálat iránt, nem volt kíváncsi a nyomra.

— Uj, — mondta a bíró, — még ebben a cipőben keveset jártak... És egybe van a sarok, meg a talp... Egy darabból...

— Igen, az úgy szokott lenni, — mondta a főbíró. — Nekem is van ilyen cipőm.

— Az is ilyen rovátkás?

— Igen, azt hiszem.

— Az is uj?

— Uj. Nem szeretem, mért nem lehet benne jól lépni. Puha. Olyan puha a lépés, mintha az ember sárban járna.

— Mikor ránehezedett, az egész teste ezen az egy lábon volt. Alighanem ebben a pillanatban adta le a lövést, — szolt a bíró.

A főbíró megborzosongott. Szinte ijedten nézett a nyomra. Ugy érezte, mintha e pillanatban találkozott volna a merénylettel. Vajon miért lőtt az illető?...

Hangosan is kimondta:

— De vajjon miért lőtt?

— Bosszu, — mondta a bíró.

Erre hallgattak.

A jegyző azt mondta:

— Meg lehet érteni. Voltak emberek, akik nem sajnáltak volna tőle egy golyót.

— Rossz ember volt?

A bíró szolt. Egyszerű paraszt szóval.

— Rossz. Nem rossz. Nem volt rossz ember. Aki gyerekvékát ad, az jó ember...

Hallgattak.

— Van is gyerek! — folytatta. — Az uradalomba. Sok. Egyiknél öt-hat, nyolc is.

Szerette a gyereket. Nem sajnálta. A rozsc. És mindegy volt, akár fiu, akár lány. Mind után kiadta. A vékát.

— Mégis volt ellensége.

A jegyző szünet után nyögött.

— Volt.

A főbíró ránézett a jegyzőre: Az komoran ült s maga elé meredt.

— Magának nincs ilyen cipője, jegyző ur?

— kérdezte.

— Nincs. A feleségem mondta, hogy vegyek, éppen azért beszéltünk erről a gumitalpas cipőről a... az Avary urral...

De ő leintett s nem vettem.

Ujra hallgattak.

— Pedig jó cipő lehet, — mondta a bíró. — Nem megy bele a víz. A gumin.

— Itt homokos jó, de ahol sár van, ott nem jó, — mondta a főbíró, — nagyon ragad rá a sár.

— Lehet, mert széles a széle, — mondta a bíró.

Ujra hallgattak.

— Mért mondja, jegyző ur, — szolt a főbíró, — hogy sokan vannak ellenségei?

— Már nincsenek. Hallottnak nem lehet az ember ellensége.

— Maguk jó viszonyban voltak?

— Igen.

— Még mikor legutóbb itt voltam?

— Még akkor igen.

— Történt valami?

— Á, dehogy. Mi történt volna.

— Hogy így megfordult a véleménye.

— Bocsanatot kérek, főbíró ur, engem

tetszik gyanúsítani? — kiáltott fel a jegyző megremegeve.

— Én?!...

— Semmi részem benne! Ha én akkor tudok mindent, én nem orvul, hátulról lövöm le. Rejtekből. Hanem másképp!

A főbíró hallgatott s figyelte a jegyzőt.

Annak fel volt dülva az arca és egész testében reszketett.

— Történt valami? — mondta aztán.

A jegyző hallgatott.

— Nem beszélhetek róla... Halála

után hallottam valamit... Gazember volt...

Ezzel megtörülte a szemét. A szemében könnycsepp volt, aztán az-orrát fuogatta sokáig.

A bíró úgy nézett, mint aki nem figyel az urak beszédére. Nem tartozik rá.

— Azért ügyes ember ez a lábatlan,

— mondta csöndesen. — Igen ügyes volt,

hogy volt neki annyi esze, hogy méstjejjel

öntötte le a nyomot még akkor éccaka.

Mert én ma elmentem, megnéztem a helyet.

Nem látszik már ott semmi. A gyűrőnél is voltam. Ott sincs már semmi.

A homok olyan, az szétfolyik. Azért egy kicsit látható vót még az autó kerekének a

nyoma.

— Mit nevez maga "gyűrő"-nek? A kis földvárnál?

— Azt... Meg lehetett látni, hogy

belement a tarlóba. Nem ment körül, hanem át a lucernáson. Az olyan sarju, alig

takarja a homokot, lehetett látni, hogy egy vadkörtefánál kiment az országotja.

— Akkor az ismerte itt a járást.

— Hajazott hozzá.

Hallgattak.

— Mégis csak ismerős lehetett.

— Biztosan olyan ur volt, aki valaha

járt a házhoz.

— Mért valaha?

— Nem vót biztos az utba. Még más-

kor nemigen járt erre kocsival, ezen az uton.

Csak úgy gondolomra jött. Mert nekiment a buckának. A gépe alig birt

benne menni. Pedig ha ismerte volna, könnyű lett volna neki kikerülni.

A főbíró nézte a bíró arcát.

— Maga mit csinált a haretéren? Mi-

lyen szolgálatban volt?

— Én leginkább a telefonosoknál voltam.

— Bizony nehéz. Kivált mikor tizen-

ötben Szurmaynál. Mikor oda beosztottak.

Iszonyatos nagy hó volt Kalniaticénél. Az Ikva mellett is voltam. Olyan hó volt ké-

rem, hogy ha az ember ott esteledett, ne adj Isten, nem lehetett reggelig eligazodni.

Volt, hogy egyhelybe jártunk egész éccaka, csak reggel láttuk, hogy mindig egy kiser-

döt kerülgettünk. De egész éccaka nem volt megállás.

— Hát az a kertész hol volt?

— Az felderítő-szolgálaton volt. Éppen

akkor, ott velem együtt, egyszer össze is tanálkoztunk. Ő mondta meg, hogy merre

menjünk.

— Az Avary ur is ott volt?

— Igen, de ő bent volt a főhadiszál-

lason mindig. Negyven kilométer a front-

tól.

S ott ültek a nyom mellett és az, aki-

ről beszéltek már beérkezett a családi kriptába

A főbíró csodálatosnak érezte, hogy

nekik kell itt hármuknak, akik egyikük sem kedvelték, akik talán mind a hárman

csak szenvedtek az elmultnak az élete miatt, itt kell tünödni s öntudatlan eszközei

lenni az igazság kiderítésének.

Mintha mindnyájuk felett ott ülne s nézné apró, szenvedő mozgásaikat az

Igazság.

Az ablakok nyitva voltak a roppant

hőség miatt s az utcán egyre-másra zörög-

tek a kocsik. Az autók bugva mentek el s a

kis falu kezdetén szokott csöndjébe merülni.

— Kérem, bíró ur, hozassa be a ker-

tészt.

— Igen. Tekintetes főszolgabíró ur.

De a maga lábán nem tud bejönni, mert

nincs neki, hanem majd szekeret küldök érte.

— Feleségével együtt.

— Igenis.

A bíró vette a kalapját s elment.

— Bíró ur, — szolt utána a főszolga-

bíró, — a kastélyból a személyzetet rögtön

be kell rendelni, mihielyt a nagyságos asz-

szony elmegy. Tudja meg, hogy itt van e

még, de vigyázzon, hogy addig semmi zá-

váró ne történjen.

Felállott s közelebb ment a bíróhoz.

Halkan beszélt, mint az összeesküvők.

— Ezt magának személyesen kell meg-

csinálni; menjen be a kastélyba s nézzen

szét és — jól figyelje meg — mindenkit,

aki akkor este résztvett a dologban, rendel-

jen ide. De nagyon vigyázni kell Csendő-

rőket láttam a temetésen, valahogy meg

ne szimatoljanak valamit. Isten őrizzen,

hogy idő előtt csendőrök avatkozzanak a

dologba.

(Folytatjuk)

PORTAGE, PA.

Szakavatott gyógyszerész készíti el itt receptjeit.

Száz és száz hasznos gyógyszer-tári cikkek.

HONS DRUG STORE

614 Main Street

Portage, Pa.

Tel.: 3421

UNION MŰHELY!
Modern hatalmas telephelyen több mint 170 unio-
alkalmazottunk áll rendelkezésre. Nyugodtan
bizhatja rák a munkát, mindenre kiterjed
figyelmünk.

PORTAGE CLEANERS

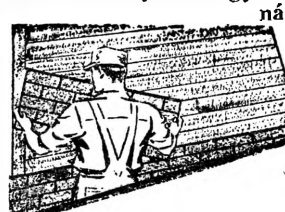
Munster Road Portage, Pa.

Tel.: Portage 3171; Nanty Glo 3972;

Windber 704 R; Johnstown 9-4211

Szőnyeg tisztítás, Szőrme tisztítás, Szőrme megőrzés, Ruhatisztítás, ing mosás.

Ha a környék magyarságának építkezési anyagokra van szüksége, nálunk mindent megtalál.

PORTAGE LUMBER CO.

Cor. Jefferson Ave. & Maple St.

Tel. 5181 és 3531 Portage, Pa.

H. C. Snyder

Logan, W. Va.

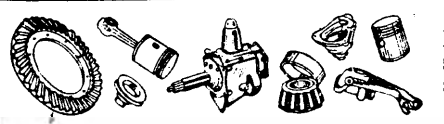
Bármilyen vízvezeték és csatornázási problémája van —
bizza reánk!

Hotpoint

PECK

PLUMBING SERVICE
"At the Triangle"
Box 1311 — Logan, W. Va.
Tel.: 1419 — 1874

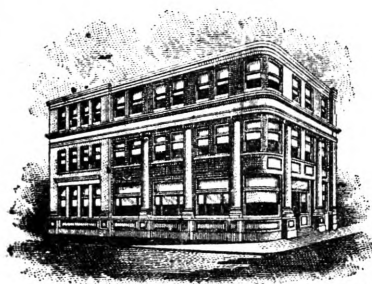
A hires NATIONAL Line egységárúitói vagyunk a környéken!
MI ELADJUK... MI FELSZERELJÜK... MI KARBAN TARTJUK

MAGYAR BARÁTAINK!
Meg isz elégedve, ha itt vásárol. Ismert, megbízható autókalkitásokat árulunk, mint GATES kerékgyummi, ALLIED motor részek, AUTO-LITE batterik, PUROLATOR olajszűrő, PERFECT CIRCLE RINGS, CHAMPION sparkplugok, AMERICAN BRAKE-BLOCK fékcsőbélés, kitűnő ÜLES TAKARÓ és sok más.

LOGAN AUTO PARTS, INC.

Telefon: 205-164 Logan, W. Va. Ellis Addition

The National Bank of Logan

Alapítva: 1934. január 22-én.
A Federal Reserve System tagja
A Federal Deposit Insurance Corporation tagja.

Tartsa nálunk pénzt, ahol elő-
zékenyen szolgálják ki.
Logan vidéke magyarságát
szeretettel szolgáljuk.

BETETJE A FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORP.
ALTAL \$10,000.00-IG VAN BEBIZTOSITVA.

1919 óta VAGYUNK ÜZLETBEN!

Csupa megbízható társaságot képviselünk, így a magyarság nyugodt lehet, hogy amikor jogos igénye lesz, a kár ellen véde van.

August and Bray Agency Insurance
213 MAIN STREET, LOGAN, W. VA. — Telefon: LOGAN 3123.

Üdvözljük Logan és környéke magyarságát!

Harris Funeral Home

LOGAN, W. VA.

Day or Night Phone 516 and 517

R. Bruce Harris

R. Bruce Harris Jr.

ÜDVÖZÖLJÜK

A KÖRNYÉK MAGYARSÁGÁT
KEDVELT UJSÁGJUK UTJÁN!

Mindig hálással gondolunk pártfogásukra.

COTTAGE FLOWER SHOP

Logan, W. Va.

126 Main Street Logan, W. Va. Telefon: 913
A Florist Telegraph Delivery Ass'n tagja vagyunk!

GUYAN Insurance Agency

ÁLTALANOS BIZTOSÍTÁS ÉS INGATLAN VÉTEL ÉS ELADÁS

LOGAN, W. VA.

MORRISON BLDG.

TELEFON: 560

Általános biztosítási iroda.
Tűz, vihar, autó, üveg, kórházi és életbiztosítások.
Ingatlan közvetítés, bérlet. — Bondok.

Beszélgjen Magyarul Üzletünkben!
Több magyar alkalmazottunk van!
"A NAGY ÁRUHÁZ, MELÝ KÜLÖNLEGES SZOLGÁLATOT AD."

Országosan hirdett ruhák és cipők férfiak, nők és gyermekek számára. Teljes lakásberendezés, vas és villamossági áruk nagy választékban.

A hires General Electric villanyeszközeinket, rádiót, mosógépet, stb. áruljuk!

Logan Mercantile Co.
300 MAIN ST. TELEFON: 150
Logan, W. Va.

KEDVELT UJSÁGJUK, A

"MAGYAR BANYASZLAP"

utján üdvözljük magyar barátainkat

MINTON CHEVROLET INC.

CHEVROLET-OLDSMOBILE

Box 120 — Stollings Road — Phone: Logan 773 — Logan, W. Va.

LOGAN PLANING MILL COMPANY

Magyar Barátaink és Üzleteink!

Üzemünkben mindent megtalál, amire szüksé-
ge van. Deszka, ív, festék, szigetelő,
cement, tetőanyag, stb. Csupa elsőrendű
áru, kitűnő minőség. Köszönjük pártfogását.

Telefon 1300

Logan, W. Va. 735 Stratton St.

Az országhírű PRATT & LAMBERT festékárak képviselője

HOZZÁSZÓLÁS AZ EGYESÜLÉS KÉRDÉSÉHEZ

Írta: Dr. REMÉNYI JÓZSEF, egyetemi tanár.

A magyar emberről ellenségei is megállapítják, hogy vendégszerető, nyílt szívű s a segítségre szorulókat nem utasítja el magától. Ugyanakkor azonban nemcsak ellenségei, hanem barátai is azzal vádolják, hogy összeférhetetlen természetű, amiről gyakran nemcsak egyéni sorsa, hanem a magyar nemzet történelme is tanuskodik. Vajjon igazak-e ezek az általánosítások? Persze más népek és nemzetek is závaros, nem egy ízben teljesen téves elbírálásban részesültek. A töredék-igazságok veszedelmese, mert a tudatlannal elhitetik a tudást, a felszínnel az alaposítást.

Gyarlók vagyunk s az egyetemes látóhatáru igazság világában sokszor tájékozatlanok. Behódolunk a külsőségeknek, amikor azt véljük, hogy a valóság győzött meg bennünket igazságáról. Am gvarlóságunk ellenére néha megbízható ítéletünk. Megbízható például, amikor kijelentjük, hogy a magyar nemzet tragédiáját ismételtén is az összeurhatatlenség okozta; tulgyakran egymásnak estek azok, akiknek szeretniök kellett volna egymást, vagy legalább is együttműködniök. A nemzet tragédiája természetesen más okokkal is magyarázható, ám ahhoz kétség nem férhet, hogy a "turáni átok"-nak mondott gáncsoskodás, gyanakvás, félreértés lényegesen hozzájárult a tragikus állapothoz.

A fenti elmélkedés annak köszönheti időszerűségét, hogy immár hónapok óta tárgyalások folynak a Verhovay Segély Egyesület és a Rákóczi Segélyező Egyesület megbízottai között a két intézmény egyesülése érdekében. Hírek szerint a tárgyalások eredménnyel bíznak; csakis idő kérdése e ki-vánatos terv megvalósítása.

A két intézmény "belső életét" nem ismerem. Annnyit tudok, hogy mindkét egyesület hasznos és szükséges tényezője az amerikai magyar életnek s hogy irányítói lelkiismeretese s tisztában vannak a tagságuknak tartozó feladatokkal. Minden bizonnyal olyan erkölcsi, társadalmi és gazdasági okok jelentkeztek, amelyek az egyesülés célját indokolták teszik. Egy pillanatig sem gondoltam arra, hogy a hagyományos magyar torzsalkodó szellemnek bármi része lett volna abban, hogy a két intézmény eszterdőkön át a maga útján jár: ezt annak tudtam be, hogy az amerikai magyarság létszáma e két intézmény életképességét biztosította. De arra a következtetésre jutottam, az "egységben az erő" elv alapján, hogy a két egyesület egybevonásával a magyar erő erőkehlőbbé s hatásosabbá válik, mint amilyen eddig volt. Persze, nem érzem magam hivattottnak arra, hogy ebben az ügyben tanácsot adjak; pusztán véleményemet fejezem ki.

Az egyesülés igazolására maga az Amerikai Egyesült Államok a legjobb példa. Tesék elképzelni, hogy a Kanada és Mexikó közötti földrészen negyvennyolc állam helyett negyvennyolc ország lenne; negyvennyolc előítélet, negyvennyolc elszigetelt érdek, negyvennyolc hatalmi probléma. Amerika bámulóan éppugy, mint irigyei elismerik, hogy politikai, társadalmi és gazdasági jelentősége elsősorban arra vezethető vissza, hogy a demokratikus eszmerendszer s az intellektuális, kereskedelmi s technikai kultúra vármhatárok nélkül érvényesülhet egy óriási területben.

Függetlenül attól a tüné-ményes példától, amelyet az Egyesült Államoktól kapunk az egység igazolására, érzésem

szerint a józan ész is azt diktálja, hogy a lélekben és érdeken egymáshoz közelálló erők kezét fogjanak. A modern élet bonyolultságában fontos, hogy problémáinkat leegyszerűsítsük. Szinte azt mondhatnám, hogy akár a közmondás vagy szállóige, amely néhány szóba való sűrítése egy oldalakat követelő fejtegetésnek, esetleg élettapasztalatnak, az egyesülés által leegyszerűsített probléma módot ad nekünk arra, hogy tisztán lássunk olyan kérdésben, amely egyébként tulbonyoltnak látszanék. Így, messziről, nem látok szembe-
szóko ellentétet a Verhovay Segély Egyesület és a Rákóczi Segélyező Egyesület között. Inkább azt látom, hogy a töretlen magyar hit és céltudatosság szellemében a két intézmény nagyon közel áll egymáshoz; ha

ez így van, miért ne egyesülhetne?

Ha az idők építő természetű erői nem találkoznak a megértés porondján, ha erkölcsi felelősség tekintetében az emberiség nagy százaléka továbbra is kiskoru marad, akkor a pusztulás útján elkerülünk oda, ahol a halál mond ítéletet elrontott életünk felett. Mint a hogy az Amerikai Egyesült Államok megtanulta, hogy egységben van az erő, éppugy az egész világnak meg kellene ezt a leckét tanulnia. Ami Amerikára áll, egyéni és társadalmi jelenségekre is vonatkozik; az egyének meg kell tanulni, hogy önmagával összhangban legyen (ez az egysége) s az olyan társadalmi intézményeknek, mint teszem fel a Verhovay s a Rákóczi, meg kell tanulni, hogy az egyesüléssel az eddiginél is eredményesebben szolgálhatják tagságukat s az amerikai magyarságot s a nagyvilágot.

KARÁCSONYI ÖRÖM

November hónapról már csak néhány nap volt hátra. Az iskolában mindig több és több szó esett már a "Mikulásról" és a karácsonyi örök-szép ünnepéről. A beálló hidegek pedig a tél örömeit: a korszolázást, szánkózást, hőmbercsinálást juttatták eszükbe a diákoknak. A Washington utca eleven diákjai ilyenkor még elevenebbek lettek. Csak úgy folyt a szó az ajkukról. De boldog napok lesznek is azok. De sok-sok öröm vár rájuk!

Mindenki örült, csak Szakonyi Karcsi volt csendes és hallgatag. Az óra utáni tízpercekben elhúzódott egy sarokba, szomorúan nézett maga elé s nem egyszer könnyel telt meg a szeme.

A szemfüles Kanizsai Laci vette legelőször észre, hogy valami bánata van Szakonyi Karcsinak. Mindjárt szólt barátainak, Varga Pistának, Erős Palinak, meg Öhegyei Ferinek: — Gyerekek, valami baja lehet Szakonyi Karcsinak. Gyertek, kérdezzük meg tőle, mi bántja!

Karcsinak jólesett az érdeklődés. Látta, hogy igazi baráti szeretettel érdeklődnek bánata iránt, kiöntötte hát szíve keservét s könnyek közt mondtat el, hogy édesanyjuk igen beteg. Pedig nagy szó ez ónáluk! Édesanyjuk szegény, özvegy mosóné, aki két keze munkájával keresi kenyerüket. Amikor Karcsit és kis hugát, a hat éves Mariskát reggelente elbocsájtja az iskolába, azonnal fut a munkahelyére s dolgozik sokszor késő estig. Így tudja csak megkeresni a mindennapi betevő falatot. És most beteg. Otthon fekszik tüzipiros arccal, meg se tud mozdulni, mert nagyon megfűtötte magát munka közben. Az utolsó darab kenyeret fagyasztták már; szobájuk hideg, mert fájuk nincs: édesanyjuknak orvosságot sem tudnak venni, mert semmi pénzük sincs. Mi lesz velük!

Az szomorú "Mikulásuk", de szomorú karácsonyuk lesz!... Hullottak Szakonyi Karcsi könnyei, míg ezeket elmondotta s Kanizsai Laci is majdnem sirva fakadtak, mert együttérzettek szenvedő, kicsiny pajtásukkal.

A csengő megszólalt. Vége volt a tízpercnak; be kellett menni az osztályba. Kanizsai Laci bizony nem igen tudott figyelni. Egyre az motoszkált a fejében, hogy Karcsiékön, valamiképpen segíteni kellene. De hogyan? — Egyszer csak megvillant valami az agyában. Igen, ez jó lesz! S szinte hangosabban dobogott a szíve az örömtől, hogy az a valami észébe jutott. Óra után magához intette barátait: — Fiúk jöjjetek hozzánk, mert valami nagyon fontosat

akarok veletek megbeszélni! Varga Pista, Öhegyi Feri, Erős Pali s még néhányan készségesen követték. Otthon aztán Laci előadta tervét. — Tudjátok, hogyan segíthetnénk mi Szakonyi Karcsiékon?

A fiuk várakozásteljesen néztek rá:

— Halljuk! Halljuk!
— Közeledik a karácsony szent ünnepe s ilyenkor a karácsony előtti hetekben "betlehemesek" szoktak házról-házra járni. Csináljunk mi is "betlehemet", öltözzünk pásztoroknak, tanuljunk be szép verseket és mondókákat, kopogtassunk be este énkint a jószívű családokhoz s adjuk elő betlehemes játékunkat. Ha azért aztán valami jutalmat kapunk, azt adjuk mind Szakonyi Karcsiéknak.

A fiuknak tetszett a gondolat.

— Ez bizony jó lesz! Hanem akkor fogjunk hozzá minél előbb, hogy ne sokáig nélkülözzenek Szakonyiék.

A következő egy-két nap lázas munkával telt el. Laciék egy istállóféle épületet ragasztottak össze kemény papirosból. A belsőébe színes képeket tettek, amelyeket olcsón kaptak a papírkereskedésben. Ott volt látható a jászolban fekvő kis Jézuska; édesanyja, Szűz Mária, nevelőatyja, Szent József. Pásztorok s a napkeleti királyok ledeletek jászola körül s báránykák nézgettek kíváncsian a kis Jézusára.

Ügyesen helyezték el mindent a fiuk.

A verseket és betlehemes-mondókákat is egy-kettőre megtanulták. Téliakabójukat egy-két régi szőrmével s ruhadarabokkal átalakították pásztorbundává; Benkő borbély bajuszt és szakállt ragasztott a fiuknak s estére kelve olyan pásztorok lettek, hogy még a betlehemi pásztorok is társai-
knak fogadták volna őket.

Megkezdtek a betlehem-járást. Estéknint több családhoz bekopogtattak s illedelmesen megkérték őket, hogy előadhassák betlehemes játékukat. Komolyan, szépen viselkedtek a fiuk, szívesen is engedték hát be őket a lakásokba. A kis Jézuskáról, a betlehemi pásztorokról kedves, okos dolgokat mondtak s megmutatták a családban mindenkinek betlehemüket. Ugy megszerették őket, hogy alig akarták elengedni. Mikor pedig megtudták, hogy egy szegény, inségben lévő család részére gyűjtenek, szívesen adtak nekik ajándékokat.

Igen, mert a betlehemjárás régi, kedves, szép szokás s ha ennek megfelelően szépen, komolyan, a betlehemi Jézuskát szerető lélekkel végzik ezt a betlehemjárást, akkor minden-

kor szívesen látott vendégek a családoKnál.

Meg is mondtotta Kerekésné a fiuknak magyaránt:

— Ti fiaim, akár minden nap is eljöhetek, mert ti úgy járjátok a betlehemet, ahogy kell.

Kanizsai Laciék nem is merték remélni, hogy olyan nagy szeretettel fogadják őket. Annál szívesebben mentek hát házról-házra. A kapott sok ajándékot aztán minden reggel utolsó centig odaadták Szakonyi Karcsinak. Vigye haza beteg édesanyjának, hogy vehessenek orvosságot, tudja befűteni a szobát s tudjon erősitő ételeket veteini magának

s kicsiny gyermekeinek. Szakonyiné az orvosságtól s a jobb tápláléktól napról-napra jobban lett. Nem sirt már Szakonyi Karcsi sem, hanem boldog, hálás szemmel tekintett jószívű osztálytársaira.

Egyik napon pedig, karácsony előtt Szakonyiné elhagyta betegágát. Első útja az iskolába vitt s örököny-nyeket sirva köszönte meg a kis betlehemeseknek, hogy segítettek rajta és családján.

MINDEN DOLGOZÓ öt egyén közöl, négy másnak a munká-
sa; száz év előtt minden öt köz-
zül egy volt másnak alkal-
mazottja.

More money for you!

NOW YOUR MATURING
SERIES E BONDS CAN EARN INTEREST
TEN YEARS LONGER—AT 3%!

Have you given any thought to what you'll do with those maturing Series E Savings Bonds you patriotically invested in ten years ago? Well, here's real good news for you. You won't have to do a thing with them and they'll continue to earn interest for ten years longer at 3% compounded semiannually. Just hold on to your Bonds and allow them to go on earning!

And in the meantime join the millions of thrifty Americans who are investing in Savings Bonds regularly through the Payroll Savings Plan. Millions who say it's the one sure way to save.

The sum you set aside each week may be as little as 25c—or as much as \$275. If you can save just \$3.75 a week regularly through the Plan, in five years you will have \$1,025.95! In 9 years and 8 months you'll have \$2,137.30... in 19 years and 8 months, \$5,153.72! For now the Series E Bonds you buy and hold to maturity can earn 3% interest compounded semiannually.

No matter how small your income, you can't afford not to put something aside for yourself. So join the Payroll Savings Plan where you work today.

If you want to be paid
your interest as current income—
invest in 3% Series H

If you want a good, sound investment which pays you your interest by check every six months, ask at your bank about United States Government Series H Bonds. Series H is a new current income Bond available in denominations of \$500 to \$10,000. Redeemable at par after 6 months and on 30 days' notice. Matures in 9 years and 8 months and pays an average 3% interest per annum if held to maturity. Interest paid semiannually by Treasury check. United States Government Series H may be purchased at any bank, annual limit \$20,000.

NOW EVEN BETTER!
INVEST MORE IN SAVINGS BONDS!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

MAGYAR BANYASZLAP

WILLIAMSON, W. VA.

Williamson vidék magyarsága gyász esetén keressen fel bennünket.

Jutányos és pontos kiszolgálás

— ARANK MÉRSEKELTEK —

ALLEN
FUNERAL HOME

WILLIAMSON, W. VA.

Beteglátogatásra az ügyke-
zelő kéri fel a beteghez legkö-
zelebb lakó tagtársat.
Gyűléseit tartja minden har-
madik hónap második vasár-
napján délután 2 órakor az
Ügykezelő lakásán Glen Daniel
V. Va.-ban.
Kérjük azon honfitársainkat,
a vidéken, akik még nem tag-
jai a nagy Verhovay Segély-
Egyletnek és szeretnének be-
lépni, írjanak a fiók ügykeze-
lőjének, minden felvilágosítást
megad.